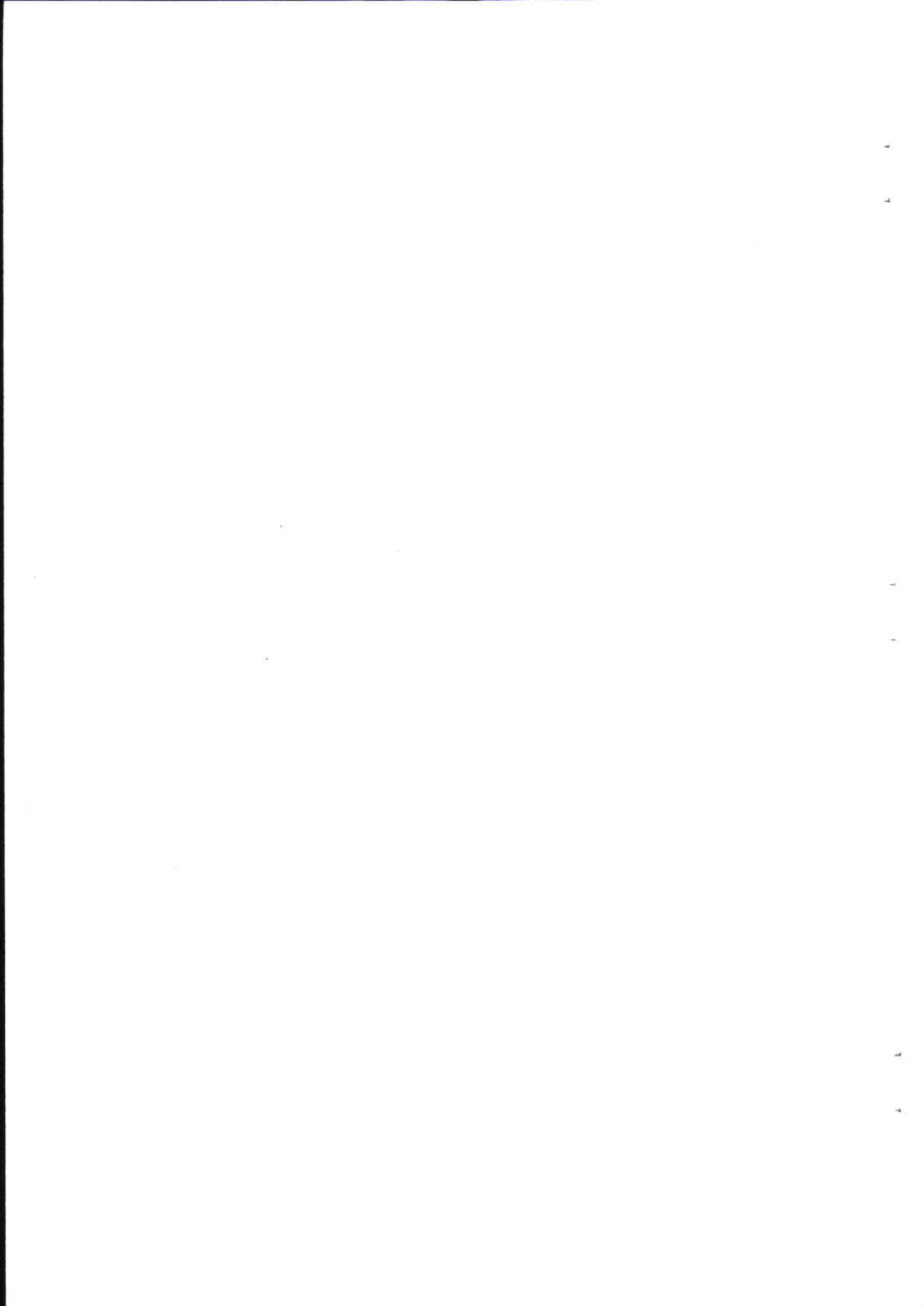

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TÀI LIỆU

**TẬP HUẤN PHƯƠNG PHÁP GIẢNG LÒNG GHÉP
GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG
TRƯỜNG TIỂU HỌC, TRUNG HỌC CƠ SỞ**

Hà Nội, năm 2018

Số: 01 /2017/TT-BGDĐT

Hà Nội, ngày 13 tháng 01 năm 2017

THÔNG TƯ

**Hướng dẫn giáo dục quốc phòng và an ninh
trong trường tiểu học, trung học cơ sở**

*Căn cứ Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh ngày 19 tháng 6 năm 2013;
Căn cứ Nghị định số 32/2008/NĐ-CP ngày 19 tháng 3 năm 2008 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo;*

Căn cứ Nghị định số 13/2014/NĐ-CP ngày 25 tháng 02 năm 2014 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh;

Theo Biên bản thẩm định của Hội đồng thẩm định hướng dẫn lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở ngày 14 tháng 12 năm 2016;

*Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Quốc phòng,
Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Thông tư Hướng dẫn giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở.*

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

1. Thông tư này hướng dẫn lồng ghép giáo dục quốc phòng và an ninh thông qua nội dung các môn học trong chương trình giáo dục tiểu học, trung học cơ sở.
2. Thông tư này áp dụng đối với trường tiểu học, trung học cơ sở, trường phổ thông có nhiều cấp học có cấp tiểu học hoặc cấp trung học cơ sở; tổ chức, cá nhân có liên quan.

Điều 2. Mục tiêu, yêu cầu

1. Xây dựng, phát triển tư duy, bồi dưỡng phát triển kỹ năng sống, nhân cách con người Việt Nam, yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, niềm tự hào và tự tôn đối với truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc Việt Nam, có ý thức tổ chức kỷ luật, tinh thần đoàn kết, yêu Tổ quốc, yêu đồng bào.
2. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi, được tiến hành lồng ghép thông qua nội dung các bài học đã có trong chương trình, sách giáo khoa và thông qua các hoạt động ngoại khóa: tham quan di tích lịch sử, bảo tàng, nhà truyền thống, đơn vị lực lượng vũ trang, tổ chức trại hè, đọc sách, nghe, thi kể chuyện truyền thống, các hội thi tìm hiểu về quốc phòng và an ninh.

Điều 3. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học

Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học được thực hiện lồng ghép thông qua nội dung các bài trong các môn học Tiếng Việt, Tự nhiên và Xã hội, Đạo đức, Lịch sử và Địa lý tập trung vào một số chủ đề chính sau: tinh thần

yêu nước, truyền thống lịch sử của dân tộc Việt Nam trong dựng nước và giữ nước; truyền thống lịch sử của quân đội và công an; một số kỹ năng sống phù hợp với sự phát triển của xã hội; giáo dục tình yêu quê hương, yêu hòa bình và yêu Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Cụ thể:

Lớp 1

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Bài 26: <i>Tre Ngà</i> Trang 54	Kể chuyện Thánh Gióng; nêu bật ý nghĩa chống giặc ngoại xâm; cây chông tre...
		Bài 36. <i>Máy bay</i> Trang 74	Giới thiệu hình ảnh một số loại máy bay dân sự và máy bay quân sự (bằng hình ảnh hoặc phim...)
		Bài 70. <i>Cột cờ</i> Trang 142	Giới thiệu và nêu ý nghĩa của Cột cờ Hà Nội, Cột cờ Lũng Cú (bằng hình ảnh hoặc phim...)
	Tiếng Việt T2	Bài 93. <i>Oan khoan, “Khôn ngoan . . . Gà... đá nhau”</i> Trang 22	Tại sao phải đoàn kết
		Bài 95. <i>Oanh, doanh</i> Trang 26	Giới thiệu tranh doanh trại bộ đội và giải thích từ “doanh trại” (bằng hình ảnh hoặc phim...)
		Bài 101. <i>Uyết, duyệt binh</i> Trang 38	Giới thiệu tranh một số hình ảnh hoặc phim về duyệt binh của Quân đội nhân dân và Công an nhân dân Việt Nam
		Chủ điểm. Gia đình: <i>Quà của bố</i> Trang 85	Đọc một bức thư có thật của bạn Nguyễn Hải Đăng có bố là bộ đội hải quân đóng ở đảo Trường Sa
		Chủ điểm. Gia đình: <i>Dê con nghe lời mẹ</i> Trang 117	Giáo viên cung cấp một số kinh nghiệm phòng trẻ lạc
		Chủ điểm. Thiên nhiên đất nước: <i>Hồ Gươm</i> Trang 118	Giáo viên kể sự tích Hồ Gươm và ca ngợi công lao của Vua Lê Lợi chống giặc ngoại xâm
		Chủ điểm. Nhà trường Trang 128	Giới thiệu tranh trang phục của các chú bộ đội, công an: Quần, áo, mũ, quân hiệu...

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
			Quân, áo, mũ, quân hiệu...

Lớp 2

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 3. Tập đọc: <i>Bạn của Nai Nhỏ</i> Trang 22	Kể chuyện nói về tình bạn là phải biết giúp đỡ, bảo vệ nhau, nhất là khi gặp hoạn nạn
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. Tập đọc: <i>Thư Trung thu</i> Trang 09	Kể chuyện về hình ảnh Bác Hồ dành cho các cháu thiếu nhi trong dịp Tết Trung thu
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Mùa nước nổi</i> Trang 19	Mọi học sinh phải tập bơi và biết bơi, ví dụ một số vụ việc đuối nước để giúp các em học sinh tránh được tai nạn có thể xảy ra
		Tuần 23. Tập đọc: <i>Bác sĩ Sói</i> Trang 41	Kể chuyện nói về xã hội hiện nay còn những kẻ xấu hay đi lừa gạt người khác nên các em phải cảnh giác
		Tuần 24. Tập đọc: <i>Quả tim khi</i> Trang 50	Kể chuyện nói về lòng dũng cảm và mưu trí để thoát khỏi nguy hiểm
		Tuần 24. Tập làm văn: <i>Sông, biển</i> Trang 59	Kể một câu chuyện về Ngô Quyền chiến thắng quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng năm 938, Hải quân nhân dân Việt Nam chiến đấu...
		Tuần 25. Tập đọc: <i>Sơn Tinh - Thủy Tinh</i> Trang 60	Giáo dục học sinh có ý thức bảo vệ môi trường để cải thiện khí hậu, giảm thiểu thiên tai
		Tuần 30. Tập làm văn: <i>Qua suối</i> Trang 106	Kể chuyện sự chịu đựng khó khăn gian khổ của Bác Hồ và chú bộ đội trong kháng chiến
		Tuần 31. Tập đọc: <i>Bảo vệ như thế là rất tốt</i> Trang 113	Giải nghĩa thêm từ “tô tiên, dân tộc anh em” để học sinh có niềm tự hào dân tộc
		Tuần 32. Tập đọc: <i>Chuyện quả bầu</i> Trang 116	Kể chuyện về sự đoàn kết giữa các dân tộc anh em làm nên sức mạnh to lớn để chiến thắng kẻ thù xâm lược

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Tuần 33. <i>Tập đọc: Bóp nát quả cam</i> Trang 124	Giới thiệu thêm một số tấm gương anh hùng nhỏ tuổi
		Tuần 33. <i>Tập đọc: Lá cờ</i> Trang 128	Giới thiệu hình ảnh lá cờ Tổ quốc, giải thích ý nghĩa lá cờ Tổ quốc có nền màu đỏ, ở giữa ngôi sao 5 cánh màu vàng
		<i>Tập viết. Lượm</i> Trang 130	Ca ngợi tinh thần mưu trí, dũng cảm của thiếu niên, nhi đồng Việt Nam chống giặc ngoại xâm
		Tuần 34. <i>Tập đọc: Cháy nhà hàng xóm</i> Trang 139	Nêu cao tinh thần tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau, nhất là lúc khó khăn hoạn nạn

Lớp 3

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 13. <i>Tập đọc: Người con của Tây Nguyên</i> Trang 103	Kể chuyện ca ngợi tinh thần chiến đấu mưu trí, sáng tạo của các dân tộc Việt Nam trong kháng chiến bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 13. <i>Luyện từ và câu: Cá heo ở vùng biển Trường Sa</i> Trang 108	Giới thiệu về quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Khẳng định là của Việt Nam
		Tuần 13. <i>Tập đọc: Cửa Tùng</i> Trang 109	Nêu sự kiện chiến đấu của quân và dân ta ở Cửa Tùng trong chiến tranh chống Mỹ
		Tuần 14. <i>Tập đọc: Người liên lạc nhỏ</i> Trang 112	Kể thêm các tấm gương dũng cảm, yêu nước của thiếu niên Việt Nam mà học sinh biết
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. <i>Tập đọc: Hai Bà Trưng</i> Trang 04	Nêu gương những người Mẹ Việt Nam đã anh dũng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 19. <i>Tập đọc: Bộ đội về làng</i> Trang 07	Ca ngợi tình cảm của nhân dân dành cho các chú bộ đội khi hành quân qua làng trong kháng chiến
		Tuần 19. <i>Tập đọc: Báo</i>	Kể các chế độ trong ngày các

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>cáo kết quả tháng thi đua “Noi gương chú bộ đội”</i> <i>Trang 10</i>	chú bộ đội, công an thực hiện.
		Tuần 19. Chính tả: <i>Trần Bình Trọng</i> <i>Trang 11</i>	Ca ngợi lòng dũng cảm, mưu trí, sáng tạo của tuổi trẻ Việt Nam trong chiến đấu chống giặc ngoại xâm
		Tuần 19. Chính tả: <i>Người con gái anh hùng Võ Thị Sáu</i> <i>Trang 11</i>	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh của phụ nữ Việt Nam qua các thời kỳ lịch sử
		Tuần 19. Chính tả: <i>Tiếng bom Phạm Hồng Thái</i> <i>Trang 12</i>	Ca ngợi tinh thần dũng cảm, mưu trí, sáng tạo tuổi trẻ Việt Nam
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Ở lại với chiến khu</i> <i>Trang 13</i>	Giới thiệu vị trí và vai trò của chiến khu Việt Bắc trong kháng chiến
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Chú ở bên Bác Hồ</i> <i>Trang 16</i>	Giáo dục học sinh lòng biết ơn các anh hùng, liệt sĩ quân đội, công an đã anh dũng hy sinh trong chiến đấu bảo vệ Tổ quốc và giữ gìn an ninh trật tự
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Trên đường mòn Hồ Chí Minh</i> <i>Trang 18</i>	Nêu những câu chuyện về sự chịu đựng khó khăn, gian khổ của các chú bộ đội vượt dãy Trường Sơn vào Nam đánh giặc
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Người tri thức yêu nước</i> <i>Trang 28</i>	Nêu những tấm gương lao động sáng tạo của người thầy thuốc bộ đội trong chiến đấu
		Tuần 23. Chính tả: <i>Người sáng tác Quốc ca Việt Nam</i> <i>Trang 47</i>	Giáo viên nêu ý nghĩa Quốc ca
		Tuần 25. Tập đọc: <i>Hội đua voi ở Tây Nguyên</i> <i>Trang 60</i>	Kể chuyện voi tham gia vận chuyển hàng hóa cho bộ đội ở chiến trường Tây Nguyên
		Tuần 34. Tập đọc: <i>Trên con tàu vũ trụ</i> <i>Trang 136</i>	Người Việt Nam đầu tiên bay vào vũ trụ đồng thời cũng là phi công bắn rơi máy bay B52 của Mỹ

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
02	Tự nhiên và Xã hội	Bài 23. Phòng cháy khi ở nhà Trang 44	Lấy ví dụ để chứng minh cho học sinh thấy hậu quả của những vụ cháy (nhà, kho, rừng...)
		Bài 29. Các hoạt động thông tin liên lạc Trang 56	Nêu tác dụng của thông tin liên lạc trong cuộc sống

Lớp 4

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 5. Tập đọc: Gà Trống và Cáo Trang 50	Phải có tinh thần cảnh giác mới có thể phòng và tránh được nguy hiểm
		Tuần 7. Tập đọc: Trung thu độc lập Trang 66	Ca ngợi tình cảm của các chú bộ đội, công an dù trong hoàn cảnh nào vẫn luôn nghĩ về các cháu thiếu niên và nhi đồng
		Tuần 12. Chính tả: Người chiến sĩ giàu nghị lực Trang 116	Ca ngợi tinh thần vượt mọi khó khăn, gian khổ, hy sinh để hoàn thành nhiệm vụ của các chú bộ đội và công an
	Tiếng Việt T2	Tuần 21. Tập đọc: Anh hùng lao động Trần Đại Nghĩa Trang 21	Nêu hình ảnh các nhà khoa học Việt Nam đã cống hiến trọn đời phục vụ Tổ quốc
		Tuần 25. Tập đọc: Bài thơ Tiểu đội xe không kính Trang 71	Nêu những khó khăn vất vả và sáng tạo của bộ đội, công an và thanh niên xung phong trong chiến tranh
		Tuần 27. Kể chuyện được chứng kiến hoặc tham gia Trang 69	Nêu những tấm gương chú bộ đội, công an quên mình cứu dân trong thiên tai, hỏa hoạn....
02	Lịch sử và Địa lý	Phân Mờ đầu. Bài 2: Làm quen với bản đồ, trang 4; Bài 3: Làm quen với bản đồ (tiếp theo) Trang 7	Giới thiệu Bản đồ hành chính Việt Nam và khẳng định hai Quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa là của Việt Nam

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		Phần Địa lý. Bài 1: <i>Dãy Hoàng Liên Sơn</i> Trang 70	Nêu ý nghĩa và tầm quan trọng của dãy Hoàng Liên Sơn trong cuộc chiến tranh chống giặc ngoại xâm
		Phần Địa lý. Bài 5: <i>Tây Nguyên</i> Trang 82	Tinh thần đoàn kết, đồng cam cộng khổ của các dân tộc Tây Nguyên cùng với bộ đội trong kháng chiến chống Pháp và Mỹ
		Phần Địa lý. Bài 29: <i>Biển, đảo và quần đảo</i> Trang 149	Phân tích và khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và 02 quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa
03	Đạo Đức	Bài 1. <i>Trung thực</i> Trang 3	Nêu những tấm gương nhật được của rơi trả lại người mất
		Bài 3. <i>Biết bày tỏ ý kiến</i> Trang 8	Biết nhận khuyết điểm, biết phê bình cái xấu là tốt
		Bài 11. <i>Giữ gìn các công trình công cộng</i> Trang 34	Giải thích cho học sinh hiểu được lợi ích của việc bảo vệ tài sản chung
		Bài 13. <i>Tôn trọng Luật Giao thông</i> Trang 40	Ý nghĩa của việc tôn trọng Luật Giao thông, giữ gìn được tính mạng và tài sản của bản thân và cộng đồng
		Bài 14. <i>Bảo vệ môi trường</i> Trang 42	Nêu tác hại ô nhiễm môi trường ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Lớp 5

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Tiếng Việt T1	Tuần 1. <i>Kể chuyện Lý Tự Trọng</i> Trang 9	Nêu những tấm gương dũng cảm của tuổi trẻ Việt Nam trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
		Tuần 3. <i>Tập đọc: Lòng dân</i> Trang 24	Nêu lên sức mạnh của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam
		Tuần 6. <i>Tập đọc: Sự sụp đổ của chế độ A-Pác-Thai</i>	Lấy ví dụ minh họa về tội ác diệt chủng ở Campuchia 1975-1979

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>Trang 54</i>	
		Tuần 13. Tập đọc: <i>Người gác rừng tí hon</i> <i>Trang 124</i>	Nêu những tấm gương học sinh có tinh thần cảnh giác, kịp thời báo công an bắt tội phạm
		Tuần 13. Kể chuyện <i>chứng kiến hoặc tham gia, Kể về một hành động dũng cảm bảo vệ môi trường</i> <i>Trang 127</i>	Nêu những tấm gương học sinh tích cực tham gia phong trào xanh, sạch, đẹp ở địa phương, nhà trường
	Tiếng Việt T2	Tuần 19. Chính tả: <i>Nhà yêu nước Nguyễn Trung Trực</i> <i>Trang 6</i>	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
		Tuần 20. Tập đọc: <i>Nhà tài trợ đặc biệt của cách mạng</i> <i>Trang 20</i>	Công lao to lớn của những người yêu nước trong việc đóng góp công sức, tiền bạc cho cách mạng Việt Nam
		Tuần 22. Tập đọc: <i>Lập làng giữ biển</i> <i>Trang 36</i>	Giáo viên cung cấp thông tin về một số chính sách của Đảng, Nhà nước hỗ trợ để ngư dân vươn khơi bám biển
		Tuần 23. Tập đọc: <i>Chú đi tuần</i> <i>Trang 51</i>	Giới thiệu những hoạt động hỗ trợ người dân vượt qua thiên tai bão lũ của bộ đội, công an Việt Nam
		Tuần 25. Tập đọc: <i>Phong cảnh Đền Hùng</i> <i>Trang 68</i>	Ca ngợi công lao to lớn của các Vua Hùng đã có công dựng nước và trách nhiệm của tuổi trẻ để bảo vệ đất nước
		Tuần 31. Tập đọc: <i>Bầm ơi</i> <i>Trang 130</i>	Sự hy sinh của những người Mẹ Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
		02	Lịch sử và Địa lý
Bài 5: <i>Vùng biên nước ta</i> <i>Trang 77</i>	Làm rõ tầm quan trọng của vùng biên nước ta trong phát triển kinh tế và quốc phòng, an ninh		

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
03	Đạo đức	Bài 2: <i>Có trách nhiệm về việc làm của mình</i> Trang 6	Dũng cảm nhận trách nhiệm khi làm sai một việc gì đó, quyết tâm sửa chữa trở thành người tốt
		Bài 11: <i>Yêu Tổ quốc Việt Nam</i> Trang 34	Kể chuyện những tấm gương bảo vệ chủ quyền biển, đảo
		Bài 12: <i>Em yêu hòa bình</i> Trang 37	Học sinh kể những hoạt động, việc làm thể hiện tinh thần yêu chuộng hòa bình của nhân dân Việt Nam

Điều 4. Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung học cơ sở

Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung học cơ sở được thực hiện lồng ghép thông qua nội dung các môn học: Ngữ văn, Địa lý, Giáo dục công dân, Âm nhạc và Mỹ thuật; tập trung vào tinh thần đoàn kết, yêu nước của các thế hệ người Việt Nam trong dựng nước và giữ nước qua các thời kỳ cách mạng; bước đầu hiểu biết về phòng chống cháy nổ, an toàn cá nhân; pháp luật Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; quyền lợi, trách nhiệm của công dân với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Cụ thể:

Lớp 6

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 1. <i>Văn bản: Con Rồng cháu Tiên</i> Trang 5	Nêu lịch sử dựng nước và giữ nước của cha, ông
		Bài 2. <i>Văn bản: Thánh Gióng</i> Trang 19	Ví dụ về cách sử dụng sáng tạo vũ khí tự tạo của nhân dân trong chiến tranh: gây tre, chông tre...
		Bài 4. <i>Văn bản: Sự tích Hồ Gươm</i> Trang 39	Nêu các địa danh của Việt Nam luôn gắn với các sự tích trong các cuộc kháng chiến chống xâm lược (Ái Chi Lăng, Bạch Đằng, Đống Đa...).
	Ngữ văn T2	Bài 23. <i>Văn bản: Đêm nay Bác không ngủ</i> Trang 63	Tình thương yêu của Bác Hồ đối với thế hệ trẻ và dân tộc Việt Nam
Bài 24. <i>Văn bản: Lượm</i>		Kể chuyện về những tấm	

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>Trang 72</i>	gương mưu trí, dũng cảm của thiếu niên Việt Nam trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
		<i>Bài 26. Văn bản: Cây tre Việt Nam Trang 95</i>	Sự sáng tạo của dân tộc Việt Nam trong kháng chiến chống giặc ngoại xâm
02	Địa lý	<i>Từ bài 03 trang 12 đến bài 05 trang 18</i>	Giới thiệu bản đồ hành chính Việt Nam và khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa
03	Giáo dục công dân	<i>Bài 5: Giữ luật lệ chung Trang 12</i>	Tấm gương của lãnh tụ về chấp hành luật lệ giao thông
		<i>Bài 14: Thực hiện trật tự an toàn giao thông Trang 35</i>	Giới thiệu tranh, ảnh, clip về chủ đề an toàn giao thông
		<i>Bài 16: Quyền được pháp luật bảo hộ tính mạng, thân thể, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm Trang 42</i>	Ví dụ đơn giản về các quyền bảo hộ tính mạng, bất khả xâm phạm... để cho học sinh dễ hiểu, dễ nhớ
		<i>Bài 17: Quyền bất khả xâm phạm về chỗ ở Trang 44</i>	
<i>Bài 18: Quyền được bảo đảm an toàn và bí mật thư tín, điện thoại, điện tín Trang 46</i>			
04	Âm nhạc và Mĩ thuật	<i>Tiết 1. Âm nhạc: Bài hát Quốc ca Trang 5</i>	Ý nghĩa của ca khúc Quốc ca
		<i>Tiết 7: Làng tôi Trang 21</i>	Hình ảnh làng quê Việt Nam qua các cuộc kháng chiến
		<i>Bài 13: Đề tài bộ đội Trang 111</i>	Biết ơn công lao của anh bộ đội Cụ Hồ

Lớp 7

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
-----	---------	---------	-------------------------------

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 5: <i>Bài thơ Sông núi Nước Nam</i> Trang 62	Khẳng định ý chí của dân tộc Việt Nam về độc lập chủ quyền trước các thế lực xâm lược
		Bài 12: <i>Bài thơ Cảnh khuya</i> Trang 140	Kể một số câu chuyện hoặc bằng hình ảnh minh họa trên đường kháng chiến của Bác
	Ngữ Văn T2	Bài 20: <i>Tinh thần yêu nước của nhân dân ta</i> Trang 24	Kể chuyện về những tấm gương gan dạ, mưu trí, sáng tạo trong kháng chiến của dân tộc
02	Giáo dục công dân	Bài 4: <i>Đạo đức và kỷ luật</i> Trang 12	Nêu một số tấm gương tận tụy, hi sinh lợi ích cá nhân tất cả vì lợi ích tập thể.
		Bài 9: <i>Xây dựng gia đình văn hóa</i> Trang 26	Hình ảnh lực lượng vũ trang tham gia xây dựng nông thôn mới
		Bài 14: <i>Bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên</i> Trang 42	Nêu gương cá nhân hoặc tập thể bảo vệ môi trường
		Bài 15: <i>Bảo vệ di sản văn hóa</i> Trang 47	Nêu những tấm gương cá nhân và tập thể góp phần bảo vệ di sản văn hóa
		Bài 16: <i>Quyền tự do tín ngưỡng và tôn giáo</i> Trang 51	Nêu ví dụ về quyền tự do tín ngưỡng và tôn giáo
Bài 17: <i>Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam</i> Trang 54	Hình ảnh về Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh, Chiến thắng Điện Biên Phủ và ngày 30-4-1975		
03	Âm nhạc và Mỹ thuật	Bài 1. Tiết 3: <i>Nhạc rừng</i> , Trang 10	Ý nghĩa của từng bài hát và hình ảnh minh họa cho các bài hát
		Bài 3. Tiết 10: <i>Hành quân xa</i> Trang 26	
		Bài 7. Tiết 28: <i>Đường chúng ta đi</i> Trang 56	
		Bài 10: <i>Cuộc sống quanh em</i> Trang 102	Tình yêu quê hương đất nước và trách nhiệm của thế hệ sau trong việc đấu tranh bảo vệ chủ quyền đất nước

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
04	Địa lý	Bài 10: Dân số và sức ép dân số tới tài nguyên môi trường ở đới nóng Trang 33	Ví dụ về sự gia tăng dân số có ảnh hưởng đến đời sống, vật chất và môi trường tại một số thành phố lớn ở nước ta
		Bài 11: Di dân và sự bùng nổ đô thị ở đới nóng Trang 36	Ví dụ để chứng minh sự bùng nổ đô thị làm gia tăng các tệ nạn xã hội, từ đó phá vỡ môi trường tự nhiên và xã hội
		Bài 17: Ô nhiễm môi trường ở đới ôn hòa Trang 33	Ví dụ để giải thích nguyên nhân dẫn đến ô nhiễm môi trường

Lớp 8

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 12. Phân luyện tập: Ngã ba Đồng Lộc Trang 129	Nêu những tấm gương anh dũng hy sinh của phụ nữ Việt Nam
		Bài 15: Bài thơ “Vào nhà ngục Quảng Đông cảm tác” trang 146 và “Đập đá ở Côn Lôn” Trang 148	Ví dụ minh họa về hình ảnh của các nhà yêu nước, chiến sỹ cộng sản trong các nhà lao đế quốc
	Ngữ văn T2	Bài 22: Chiếu dời đô Trang 48	Tâm nhìn chiến lược của Vua Lý Công Uẩn về quân sự
		Bài 23: Hịch Tướng sĩ Trang 55	Lòng tự hào dân tộc về truyền thống đấu tranh chống giặc ngoại xâm của ông cha ta
		Bài 24: Nước Đại Việt ta (Trích Bình Ngô Đại cáo) Trang 66	Tinh thần chiến đấu dũng cảm của tướng sĩ trong các cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm
Bài 26: Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến Trang 95	Tinh thần đoàn kết, quyết chiến, quyết thắng tạo nên sức mạnh dân tộc đánh đuổi thực dân Pháp xâm lược		
02	Địa lý	Bài 24: Vùng biên Việt Nam Trang 87	- Những cơ sở pháp lý của nhà nước ta để khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
		Bài 30: <i>Thực hành đọc bản đồ Việt Nam</i> Trang 100	Biên Đông và hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa - Giới thiệu các mốc chủ quyền chủ yếu trên đất liền và biển, đảo
03	Giáo dục công dân	Bài 5: <i>Pháp luật và kỷ luật</i> Trang 1	Ví dụ để chứng minh nếu kỷ luật nghiêm thì pháp luật được giữ vững
		Bài 7: <i>Tích cực tham gia các hoạt động chính trị - xã hội</i> Trang 18	Ví dụ về tấm gương thanh thiếu niên tích cực trong việc gìn giữ an ninh, trật tự an toàn xã hội
		Bài 13: <i>Phòng, chống tệ nạn xã hội</i> Trang 34	Ví dụ để chứng minh những tác hại của các tệ nạn xã hội đã và đang tác động đến mọi mặt của đời sống xã hội, đặc biệt là đối với thanh thiếu niên
		Bài 15: <i>Phòng ngừa tai nạn vũ khí, cháy, nổ và các chất độc hại</i> Trang 41	Ví dụ bằng hình ảnh về các vụ tai nạn, cháy nổ gây ra
		Bài 17: <i>Quyền sở hữu tài sản và nghĩa vụ tôn trọng tài sản của người khác</i> Trang 44	Đưa ra các ví dụ để chứng minh
		Bài 17: <i>Quyền khiếu nại, tố cáo của công dân</i> Trang 50	
		Bài 18: <i>Quyền tự do ngôn luận</i> Trang 52	
		Bài 20: <i>Hiến pháp Nước CHXHCN Việt Nam</i> Trang 54	Liên hệ một số Điều gắn với quốc phòng và an ninh để lồng ghép
		Bài 21: <i>Pháp luật Nước CHXHCN Việt Nam</i> Trang 57	
04	Âm nhạc và Mỹ thuật	Tiết 6: <i>Bài hát Hồ kéo pháo</i>	Đưa một số hình ảnh minh họa

STT	Môn học	Tên bài	Nội dung lồng ghép
		Trang 16	
		Tiết 21: Bài hát <i>Biết ơn Võ Thị Sáu</i> Trang 43	

Lớp 9

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
01	Ngữ văn T1	Bài 1: <i>Phong cách Hồ Chí Minh</i> Trang 5	Giới thiệu một số hình ảnh về Chủ tịch Hồ Chí Minh
		Bài 2: <i>Đấu tranh cho một thế giới hòa bình</i> Trang 17	Lấy ví dụ về mức độ tàn phá của chiến tranh, của bom nguyên tử
		Bài 5: <i>Trích đoạn Hoàng Lê nhất thống chí</i> Trang 64	Hình ảnh bộ đội kéo pháo, dân công chở lương thực trong chiến dịch Điện Biên Phủ
		Bài 10: <i>Bài thơ Đồng chí ; Tiểu đội xe không kính</i> Trang 131	Nêu những khó khăn vất vả và sáng tạo của bộ đội, công an và thanh niên xung phong trong chiến tranh
	Ngữ Văn T2	Bài 23: <i>Viếng Lăng Bác</i> Trang 58	Tình cảm của nhân dân ta và bè bạn khắp năm châu dành cho Chủ tịch Hồ Chí Minh
		Bài 28: <i>Những ngôi sao xa xôi</i> Trang 113	Những tâm gương gan dạ, mưu trí, sáng tạo của thanh niên xung phong trong kháng chiến
02	Địa lí	Bài 14: <i>Giao thông vận tải và bưu chính viễn thông</i> Trang 50	Ví dụ về giao thông vận tải và bưu chính viễn thông gắn với quốc phòng và an ninh
		Bài 38: <i>Phát triển tổng hợp kinh tế và bảo vệ tài nguyên môi trường biển - đảo</i> Trang 135	Ví dụ để chứng minh phát triển kinh tế biển phải gắn với nhiệm vụ quốc phòng và an ninh biển
		Bài 39 (Tiếp theo): <i>Phát triển tổng hợp kinh tế và bảo vệ tài nguyên môi trường</i>	

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>biển - đảo</i> <i>Trang 140</i>	
		Bài 40: <i>Đánh giá tiềm năng kinh tế của các đảo ven bờ và tìm hiểu về ngành công nghiệp dầu khí</i> <i>Trang 144</i>	
03	Giáo dục công dân	Bài 3: <i>Dân chủ và kỷ luật</i> <i>Trang 9</i>	Ví dụ để chứng minh dân chủ phải có kỷ luật trong điều kiện xã hội hiện nay
		Bài 4: <i>Bảo vệ hòa bình</i> <i>Trang 12</i>	Ví dụ chứng minh có môi trường hòa bình mới phát triển kinh tế để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc
		Bài 7: <i>Kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc</i> <i>Trang 23</i>	Những tấm gương về truyền thống yêu nước qua các thời kỳ chiến đấu và bảo vệ Tổ quốc
		Bài 10: <i>Lí tưởng sống của thanh niên</i> <i>Trang 34</i>	Kể chuyện về những tấm gương các anh hùng liệt sĩ đã cống hiến cả cuộc đời mình cho cách mạng
		Bài 15: <i>Vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lý của công dân</i> <i>Trang 52</i>	Lấy các ví dụ chứng minh khi công dân vi phạm thì chịu trách nhiệm như thế nào
		Bài 16: <i>Quyền tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội của công dân</i> <i>Trang 57</i>	Lấy các ví dụ về dân chủ của công dân trong đó có học sinh
		Bài 17: <i>Nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc</i> <i>Trang 61</i>	Trách nhiệm và nghĩa vụ của học sinh trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc
		Bài 18: <i>Sống và làm việc theo pháp luật</i> <i>Trang 66</i>	Lấy ví dụ để khẳng định mọi công dân và học sinh đều phải tuân thủ theo Hiến pháp và pháp luật
04	Âm nhạc và Mĩ thuật	Phần Phụ lục: <i>Một số bài hát có thể bổ sung,</i>	Ôn tập một số bài hát đã học: “Vi nhân dân quên mình”,

STT	Môn học	Tên bài	Hình thức, nội dung lồng ghép
		<i>thay thế hoặc dùng cho ngoại khóa</i> <i>Trang 45</i>	“Bác vẫn cùng chúng cháu hành quân”, “Hát mãi khúc quân hành”, “Giải phóng Điện Biên” và một số bài hát về truyền thống công an như: “Chúng ta là chiến sĩ Công an”, “Bài ca người Công an”...

Điều 5. Tổ chức thực hiện

1. Trên cơ sở mục tiêu và nội dung bài học, giáo viên cấp tiểu học lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh một cách truyền cảm, ngắn gọn, dễ nhớ, dễ hiểu, tự nhiên, hợp lý, phù hợp với đặc điểm và trình độ học sinh; tránh tản mạn, ảnh hưởng đến nội dung bài học; trong từng bài giảng, chú trọng kết hợp các hình ảnh minh họa; tổ chức cho học sinh tham quan bảo tàng, nhà truyền thống, các đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân, nghĩa trang liệt sỹ, khu di tích lịch sử cách mạng, nghe nhân chứng lịch sử kể chuyện và các hoạt động văn hóa, văn nghệ, chơi các trò chơi dân gian.

2. Trên cơ sở mục tiêu và nội dung bài học, kinh nghiệm thực tế, giáo viên cấp trung học cơ sở lồng ghép nội dung giáo dục quốc phòng và an ninh vào bài giảng, tập trung vào các kiến thức nâng cao kỹ năng sống thông qua hình ảnh lịch sử, các hiện vật mang tính giáo dục, tham quan bảo tàng, nhà truyền thống, các đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân, tổ chức hội thi, hội thao tìm hiểu kiến thức quốc phòng và an ninh. Phương pháp giảng dạy truyền cảm, ngắn gọn, xúc tích phát huy được tính sáng tạo và kỹ năng sống của học sinh.

Điều 6. Hiệu lực và trách nhiệm thi hành

1. Thông tư này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01 tháng 3 năm 2017.

2. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Quốc phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Trung học, thủ trưởng các đơn vị liên quan thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo; giám đốc các sở giáo dục và đào tạo; hiệu trưởng các trường tiểu học, trung học cơ sở, trường phổ thông có nhiều cấp học chịu trách nhiệm thi hành Thông tư này.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Văn phòng Hội đồng quốc gia giáo dục và PTNL;
- Hội đồng GDQPAN Trung ương;
- Cục Kiểm tra VBQPPL (Bộ Tư pháp);
- UBND Tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Công báo;
- Như Điều 3;
- Website Chính phủ;
- Website Bộ GDĐT;
- Lưu: VT, Vụ GDQP, Vụ PC.

KT. BỘ TRƯỞNG

THỨ TRƯỞNG

Đã ký

Bùi Văn Ga

Một số vấn đề chung về dạy học lồng ghép kiến thức Giáo dục Quốc phòng và An ninh qua nội dung môn học trong chương trình Tiểu học và THCS

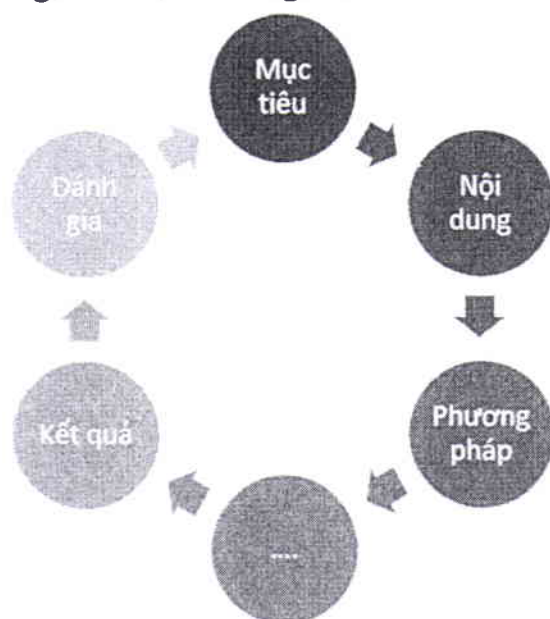
*PGS.TS. Nguyễn Thành Vinh
TS. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh*

I. Mục tiêu

Qua hoạt động lồng ghép nội dung giáo dục QP-AN vào chương trình dạy học giáo dục cho học sinh Tiểu học và THCS nhằm:

1. Xây dựng, phát triển tư duy, bồi dưỡng nhân cách con người VN, yêu nước, tự hào, tự tôn dân tộc với truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc VN; có ý thức tổ chức kỷ luật, tinh thần đoàn kết, yêu tổ quốc, yêu đồng bào.

2. Giáo dục QPAN trong trường TH, THCS phải phù hợp với điều kiện tâm sinh lý lứa tuổi, được tiến hành lồng ghép thông qua nội dung các bài học có trong chương trình, SGK và thông qua các hoạt động ngoại khóa: tham quan lịch sử, bảo tàng, nhà truyền thống, đơn vị vũ trang, hội thi tìm hiểu về QPAN.

II. Tích hợp và Dạy học tích hợp là gì?

1. *Tích hợp* là một hoạt động mà ở đó cần phải kết hợp, liên hệ, huy động các yếu tố, có liên quan với nhau của nhiều lĩnh vực để giải quyết một vấn đề, qua đó đạt được nhiều mục tiêu khác nhau.

2. *Dạy học tích hợp* là định hướng dạy học trong đó GV tổ chức, hướng dẫn để HS biết huy động tổng hợp KT, KN,... thuộc nhiều lĩnh vực (môn học/HĐGD) khác nhau nhằm giải quyết các nhiệm vụ HT; thông qua đó hình thành những KT, KN mới; phát triển được những NL cần thiết, nhất là NL giải quyết vấn đề trong HT và thực tiễn cuộc sống.

3. "Tích hợp" là nói đến mục tiêu của hoạt động dạy học còn "liên môn" là đề cập tới nội dung dạy học.

3.1. Ở mức độ thấp (nhẹ nhàng, Đơn giản): lồng ghép những nội dung gd có liên quan vào quá trình dạy học một môn học. (mức độ nhận biết, nghi nhớ)

Ví dụ: thực hiện tích hợp GD đạo đức, HT và làm theo tấm gương đạo đức HCM; GD pháp luật; GD quốc phòng an ninh ; GD chủ quyền quốc gia về biên giới, biển đảo; sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; bảo vệ môi trường; đa dạng sinh học và bảo tồn thiên nhiên; ứng phó với biến đổi khí hậu, phòng tránh và giảm nhẹ thiên tai; GD an toàn giao thông,...

3.2. Mức độ tích hợp cao: xử lí các nội dung KT trong mối liên quan với nhau, bảo đảm cho HS vận dụng tổng hợp các KT để giải quyết các vấn đề trong HT, trong cuộc sống, đồng thời tránh việc HS phải học lại nhiều lần cùng một nội dung KT ở các môn học khác nhau.

Chủ đề tích hợp liên môn là những chủ đề có nội dung KT liên quan đến hai hay nhiều môn học, thể hiện ở sự ứng dụng của chúng trong cùng một hiện tượng, quá trình trong TN hay XH.

Ví dụ: KT Vật lí và CN trong động cơ, máy phát điện; KT Vật lí và Hóa học trong nguồn điện hóa học; KT Lịch sử và Địa lí trong chủ quyền biển, đảo; KT Ngữ văn và GDCD trong GD đạo đức, lối sống...

III. Ưu điểm của dạy học tích hợp liên môn

1. Các chủ đề liên môn, tích hợp có tính thực tiễn nên sinh động, hấp dẫn, có ưu thế trong việc tạo ra động cơ, hứng thú HT cho HS.

2. HS được tăng cường vận dụng KT tổng hợp vào giải quyết các tình huống thực tiễn, ít phải ghi nhớ KT máy móc.

3. HS không phải học lại nhiều lần cùng một nội dung KT ở các môn học khác nhau, gây quá tải, nhàm chán, không có được sự hiểu biết tổng quát cũng như khả năng ứng dụng của KT tổng hợp vào thực tiễn.

4. Giảm tải cho GV trong việc dạy các KT liên môn trong môn học của mình; góp phần phát triển ĐNGV bộ môn hiện nay đủ năng lực dạy học KT liên môn, tích hợp trong CT-SGK mới.

IV. Xác định nội dung dạy học tích hợp liên môn

Rà soát chương trình các môn học có liên quan với nhau trong CT GDPT hiện hành, tìm ra những KT chung để xây dựng thành các chủ đề dạy học tích hợp liên môn.

Ví dụ: Trong CT các môn tiếng Việt, Địa, lịch sử, giáo dục công dân... có các nội dung KT chung về ứng dụng trong đời sống và kĩ thuật. Rà soát CT các môn học này, có thể xác định được một số KT liên môn như sau:

+ KT về “Bài Tre Ngà“(lớp 1), tích hợp thông qua kể chuyện Thánh gióng để có thể nêu bật ý nghĩa chống giặc ngoại xâm

+ KT về lịch sử dựng nước và giữ nước của cha ông ta thông qua bài “Con rồng cháu tiên” ở lớp 6

V. Xây dựng các chủ đề tích hợp liên môn

1. Bộ đã giao quyền tự chủ xây dựng và thực hiện KHGD, phát huy vai trò sáng tạo của NT và GV; chỉ đạo các cơ sở GD, tổ chuyên môn và GV chủ động,

linh hoạt trong việc xây dựng KHGDĐHPTNLHS phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương và khả năng của HS.

2. Tùy vào điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, nhà trường có thể xây dựng các chủ đề tích hợp liên môn phù hợp.

3. Trước mắt, để tránh sự xáo trộn nhiều gây khó khăn cho việc thực hiện KHGD chung, có thể chọn các nội dung KT liên môn nằm trong CTGD của một lớp để xây dựng chủ đề dạy học tích hợp liên môn, đảm bảo hoàn thành CT môn học của khối đó trong năm học.

Vấn đề này đối với GD QP-AN đã có trong thông tư 01/2017

VI. Nội dung trình bày một chủ đề tích hợp liên môn

1. Tên chủ đề

Căn cứ vào nội dung KT và các ứng dụng của chúng trong thực tiễn để xác định tên chủ đề sao cho phù hợp, thể hiện được nội dung tích hợp liên môn (trên cơ sở hướng dẫn của TT 01/2017).

Nội dung trong CT các môn học được tích hợp trong chủ đề

- Trình bày về nội dung KT thuộc CT các môn học được dạy học tích hợp trong chủ đề; nêu rõ yêu cầu cần đạt; tên bài (tiết), thời lượng phân phối CT hiện hành và thời điểm dạy học theo CT hiện hành;

- Phương án/KH dạy học môn học sau khi đã tách riêng phần nội dung KT được dạy học theo chủ đề đã xây dựng;

2. Nội dung trong CT các môn học được tích hợp trong chủ đề

- Trình bày nội dung dạy học trong chủ đề; phân tích về thời lượng, thời điểm thực hiện chủ đề trong môi liên hệ phù hợp với CT dạy học các môn học liên quan;

- Trình bày ý tưởng/câu hỏi của chủ đề nhằm giải quyết một vấn đề nào đó để qua đó HS học được nội dung KT liên môn và các KN tương ứng đã được tách ra từ CT các môn học nói trên, có thể là vấn đề theo nội dung dạy học hoặc vấn đề cần giải quyết trong thực tiễn;

- Ý nghĩa của việc thực hiện chủ đề trong dạy học các môn học liên quan/HĐGD đối với việc hình thành KT-KN-TĐ và phát triển NL, PC của HS.

3. Mục tiêu của chủ đề

a) *Về kiến thức:* Trình bày về nội dung KT mà HS sẽ học được thông qua chủ đề.

b) *Về kĩ năng:* Trình bày về những KN của HS được hình thành thông qua thực hiện các hoạt động học theo chủ đề. Sử dụng động từ hành động để ghi các loại KN và NL mà HS được phát triển qua thực hiện chủ đề.

c) *Về thái độ:* Trình bày về những tác động của việc thực hiện các hoạt động học theo chủ đề đối với nhận thức, giá trị sống và định hướng hành vi của HS.

d) *Các NL chính hướng tới:* HS được học thông qua thực hành, sáng tạo và tạo ra sản phẩm học tập có ý nghĩa cho bản thân; có thể thiết kế, xây dựng, sáng tạo ra một sản phẩm hoặc thực hiện một việc nào đó. Các năng lực đọc, viết, suy luận khoa học... được phát triển trong việc tạo ra sản phẩm học tập.

4. Sản phẩm cuối cùng của chủ đề

Mô tả rõ sản phẩm mà học sinh phải hoàn thành về nội dung và hình thức thể hiện (bài báo báo, bài trình chiếu, tập tranh ảnh, video, mô hình, vật thật, dụng cụ thí nghiệm, phần mềm...); nêu rõ tên và yêu cầu của sản phẩm cùng với tiêu chí đánh giá sản phẩm.

VII. Xây dựng kế hoạch dạy học

1. Xây dựng KHDH của các bộ môn có liên quan sau khi đã tách một số KT ra để xây dựng các chủ đề tích hợp liên môn. KHDH của mỗi môn học cần phải tính đến thời điểm dạy học các chủ đề tích hợp liên môn đã được xây dựng, đảm bảo sự phù hợp và hài hòa giữa các môn học.

2. Lựa chọn thời điểm tổ chức dạy học các chủ đề tích hợp liên môn phù hợp với KHDH của các môn học liên quan. Căn cứ vào nội dung KT và thời lượng dạy học được lấy ra từ các môn học tương ứng, các tổ/nhóm chuyên môn cùng thống nhất các thời điểm trong năm học để tổ chức dạy học các chủ đề tích hợp liên môn.

KẾ HOẠCH DẠY HỌC LỒNG GHÉP NỘI DUNG GIÁO DỤC MÔI TRƯỜNG, CHỦ QUYỀN BIÊN GIỚI BIỂN ĐẢO VÀ GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG NĂM HỌC 2015 – 2016

- Căn cứ vào công văn số ...

- Căn cứ tình hình thực tế triển khai nhiệm vụ năm học của trường ... và tổ nhóm chuyên môn, Nhóm Ngữ Văn ... xây dựng kế hoạch dạy lồng ghép nội dung giáo dục QP-AN, chủ quyền biên giới, biển đảo và giáo dục địa phương năm học 2018-2019 với nội dung như sau:

I. Mục tiêu:

- Tuyên truyền, giáo dục yêu tổ quốc, tự tôn dân tộc, chủ quyền quốc gia về biên giới, biển đảo.... thực hiện học đi đôi với hành, gắn kiến thức lí thuyết của các môn học với tìm hiểu thực tiễn địa phương, góp phần hình thành và phát triển các năng lực chung của học sinh trong nhà trường.

- Đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học theo hướng xây dựng các chủ đề dạy học tích hợp, vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các vấn đề thực tiễn về AN-QP, chủ quyền biên giới, biển đảo và đời sống kinh tế - xã hội của địa phương.

- Giáo dục tình yêu quê hương đất nước và năng lực ứng xử của học sinh trước những vấn đề mang tính thời sự của thành phố và đất nước.

II. Kế hoạch cụ thể:

1. Học kì I

Tháng	Tuần CM	Tiết PPCT	Tên bài	Môn tích hợp	Nội dung lồng ghép, tích hợp liên môn
Tháng 8/2018	1	Tiết 1, 2			
	2	Tiết 5, 6			
Tháng 9/2018	3	Tiết 9, 10			
	4	Tiết 13, 14			

Tháng	Tuần CM	Tiết PPCT	Tên bài	Môn tích hợp	Nội dung lồng ghép, tích hợp liên môn
	5	Tiết 17	Sông núi Nước Nam	Lịch sử 7 GDCD 9	- Cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Tống (1075 – 1077) - Nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc

VII. Thiết kế tiến trình dạy học theo PPDH tích cực

1. Đề xuất vấn đề: giao cho HS một nhiệm vụ có tiềm ẩn vấn đề. Nhiệm vụ giao cho HS cần đảm bảo rằng HS không thể giải quyết trọn vẹn với KT-KN đã có mà cần phải học thêm KT mới để vận dụng vào quá trình giải quyết vấn đề.

2. Giải pháp và kế hoạch GQVĐ: HS tìm các giải pháp để GQVĐ. Thông qua trao đổi, thảo luận dưới sự định hướng của GV, HS xác định được các giải pháp khả thi, bao gồm cả việc học KT mới phục vụ cho việc GQVĐ đặt ra, đồng thời xây dựng kế hoạch hành động nhằm GQVĐ đó.

3. Thực hiện kế hoạch GQVĐ: Trong quá trình thực hiện giải pháp và kế hoạch GQVĐ, HS diễn đạt, trao đổi với người khác trong nhóm về kết quả thu được, qua đó có thể chỉnh lý, hoàn thiện tiếp. Trường hợp HS phải hình thành KT mới nhằm GQVĐ, GV sẽ giúp HS xây dựng KT mới.

4. Trình bày, đánh giá kết quả: dưới sự hướng dẫn của GV, HS trình bày, tranh luận, bảo vệ kết quả thu được. GV chính xác hoá, bổ sung, xác nhận, phê duyệt kết quả, bao gồm những kiến thức mới mà HS đã học được thông qua hoạt động GQVĐ.

VIII. Bố trí giáo viên

1. Phân công GV phối hợp thực hiện hoặc có thể lựa chọn phân công GV có điều kiện thuận lợi nhất thực hiện.

2. Việc quản lý dạy học các chủ đề tích hợp liên môn cần thực hiện theo hướng bảo đảm quyền tự chủ của nhà trường, tổ/nhóm chuyên môn và GV.

3. Đổi mới sinh hoạt của tổ/nhóm chuyên môn thông qua NCBH. Tăng cường dự giờ, rút kinh nghiệm để điều chỉnh nội dung dạy học các chủ đề tích hợp liên môn; hoàn thiện từng bước nội dung các chủ đề và kế hoạch môn học, phương pháp và hình thức dạy học, KT, ĐG.

IX. Kỹ thuật tổ chức mỗi hoạt động học của học sinh

1. *Chuyển giao nhiệm vụ HT*: nhiệm vụ HT được giao cho HS phải rõ ràng và phù hợp với khả năng của HS, thể hiện ở yêu cầu về sản phẩm mà HS phải hoàn thành khi thực hiện nhiệm vụ.

2. *Thực hiện nhiệm vụ HT*: HS hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ; GV phát hiện kịp thời những khó khăn của HS và có biện pháp hỗ trợ phù hợp, hiệu quả.

3. Báo cáo kết quả và thảo luận: khuyến khích cho HS trao đổi, thảo luận với nhau về nội dung HT.

Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ HT: tổ chức cho HS trình bày, thảo luận về kết quả thực hiện nhiệm vụ; phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và những ý kiến thảo luận của HS; chính xác hóa các kiến thức mà HS đã học được thông qua hoạt động.

XI. Câu hỏi thảo luận

1. Thầy (cô) hiểu về dạy học tích hợp liên môn như thế nào? Trong quá trình dạy học môn học của mình, thầy (cô) đã từng dạy những KT liên quan đến các môn học khác chưa? Đó là những KT nào? Ở bài nào? Lớp nào? Liên quan tới môn nào?

2. Nếu những KT nói trên được kết hợp để dạy học cùng với các môn học có liên quan, thầy (cô) hãy cho biết có những ưu điểm gì? hạn chế gì?

3. Thầy (cô) hãy đề xuất 01 chủ đề tích hợp liên môn giữa môn học mà thầy (cô) đang phụ trách với một hoặc nhiều môn học khác.

4. Nêu các phương pháp và kĩ thuật dạy học tích cực mà thầy (cô) đã biết và đã từng áp dụng trong dạy học bộ môn. Có thể áp dụng những phương pháp và kĩ thuật dạy học tích cực đó cho việc dạy học các chủ đề tích hợp liên môn không? Tại sao?

5. Theo thầy (cô), việc dạy học theo chủ đề tích hợp liên môn gặp phải những khó khăn gì? Đề xuất những giải pháp để khắc phục những khó khăn đó.

TRUNG THU ĐỘC LẬP

Tuần 7. (Thứ ngày tháng năm)

I/ MỤC TIÊU:

1/ Rèn kĩ năng đọc thành tiếng:

Đọc trơn toàn bài. Biết đọc diễn cảm bài văn thể hiện tình cảm yêu mến thiếu nhi, niềm tự hào, ước mơ và hi vọng của anh chiến sĩ về tương lai tươi đẹp của đất nước, của thiếu nhi.

2/ Rèn kĩ năng đọc hiểu:

- Hiểu các từ ngữ trong bài: doanh trại, trung thu độc lập, trăng ngàn, nông trường.

- Hiểu ý nghĩa của bài: Tình thương yêu các em nhỏ của anh chiến sĩ, mơ ước của anh về tương lai của các em thiếu nhi trong đêm trung thu độc lập đầu tiên của đất nước.

3/ Thái độ, tình cảm:

- Bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước, yêu quý anh bộ đội.

- Giáo dục Quốc phòng - An ninh: Hình ảnh đất nước ta sau ngày giành độc lập năm 1945. Ca ngợi tình cảm của các chú bộ đội dù trong hoàn cảnh nào vẫn luôn nghĩ về các cháu thiếu niên và nhi đồng.

4/ Phát triển năng lực: Năng lực ngôn ngữ, năng lực thẩm mỹ, năng lực giao tiếp, hợp tác, năng lực đọc hiểu văn bản.

II/ ĐỒ DÙNG DẠY HỌC:

1. Giáo viên: Sách giáo khoa Tiếng Việt 4 tập 1; bài soạn; máy chiếu Projector; máy tính; tranh ảnh; tư liệu...

2. Học sinh: Sách giáo khoa Tiếng Việt 4 tập 1, vở; sưu tầm tư liệu về tác giả; trung thu độc lập đầu tiên.

III/ CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU:

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học
3'	1/ KTBC: Bài “Chị em tôi” - Nêu giọng đọc của bài, đọc đoạn 1 (<i>giọng kể nhẹ nhàng, hóm hỉnh</i>) - Đọc đoạn 2 – Câu chuyện muốn nói với em điều gì? (<i>không được nói dối vì nói dối sẽ làm mất lòng tin của mọi người với mình</i>) 2/ Bài mới: - Giới thiệu chủ điểm: Kết thúc chủ điểm “Măng mọc thẳng” với những bài học hay về lòng trung thực, hôm nay chúng ta sẽ đến với một chủ điểm mới “Trên đôi cánh ước mơ” để được nghe,	* PP kiểm tra, đánh giá - Gọi 2 HS lên bảng đọc bài, trả lời câu hỏi. - HS nhận xét - GV nhận xét * PP thuyết trình - GV giới thiệu, ghi bảng - HS lắng nghe, ghi vở

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học
4'	<p>được nói, được tìm hiểu về những ước mơ và khát vọng của con người.</p> <p>- Giới thiệu bài: Trung thu độc lập + Trung thu diễn ra vào thời điểm nào trong năm? <i>(Vào ngày rằm tháng tám âm lịch hàng năm, được gọi là tết của thiếu nhi.)</i></p> <p>+ Độc lập là đứng một mình, không phụ thuộc vào ai vậy con hiểu thế nào là một đất nước độc lập? <i>(Một đất nước có chủ quyền về chính trị không phụ thuộc vào nước khác, dân tộc khác)</i></p> <p>- Bài tập đọc Trung thu độc lập muốn nói đến Tết trung thu độc lập đầu tiên năm 1945 sau khi đất nước ta giành được độc lập, các con biết không trong lịch sử dân tộc ta sau hàng ngàn năm sống dưới chế độ quân chủ phong kiến, sau 80 năm bị thực dân Pháp và phát xít Nhật dày xéo, ngày 2-9-1945, Bác Hồ đã đồng đọc bản tuyên ngôn độc lập khai sinh ra nước Việt Nam dân chủ cộng hòa. Sau Tuyên ngôn độc lập 2-9-1945, Tết Trung thu độc lập đầu tiên đã đến với các em nhỏ trên toàn đất nước Việt Nam.</p> <p>- Giới thiệu tác giả Thép Mới (1925 – 1991) là một nhà văn nổi tiếng viết về đề tài chiến tranh Đông Dương và chiến tranh Việt Nam.</p> <p>- Hoàn cảnh ra đời tác phẩm: Bài viết đăng trên báo Cờ Giải Phóng vào ngày 20-9-1945 với nhan đề: “Trung thu độc lập đầu tiên”. Bài viết đã nhìn xuyên suốt thời gian, cô vũ thế hệ trẻ Việt Nam tin tưởng vào tiền đồ xán lạn của dân tộc, vững bước đi lên cùng cách mạng mùa thu.</p> <p>a. Luyện đọc:</p> <p>❖ Đọc mẫu</p> <p>❖ Chia đoạn</p>	<p>- GV hỏi, Hs suy nghĩ trả lời</p> <p>- GV hỏi, Hs suy nghĩ trả lời</p> <p>- GV chiếu ảnh Bác Hồ đọc tuyên ngôn độc lập</p> <p>- Hs lắng nghe</p> <p>- GV chiếu ảnh tác giả , hs quan sát</p> <p>- GV chiếu ảnh tờ báo, Hs quan sát và ghi nhớ</p> <p>* PP luyện tập, thực hành</p>
12'	<p>- Đoạn 1: Đêm nay..... của các em</p> <p>- Đoạn 2: Anh nhìn trăng.... vui tươi.</p> <p>- Đoạn 3: Trăng đêm nay... với các em</p> <p>❖ Luyện đọc nối tiếp đoạn</p> <p>+ Lần 1: Từ khó đọc: <i>Trăng ngàn, man mác, vàng vạc, m□vi m□ời lăm năm nữa</i></p> <p>+ Lần 2: 3 HS đọc nối tiếp lần 2, đọc chú giải, giải nghĩa một số từ khó hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> • doanh trại là nơi bộ đội đóng quân 	<p>- 1 HS khá đọc toàn bài</p> <p>- HS theo dõi và lắng nghe</p> <p>- GV hướng dẫn cách chia đoạn</p> <p>- 3 HS đọc nối tiếp lần 1 kết</p>

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học
10'	<ul style="list-style-type: none"> • Trăng ngàn là trăng chiếu ở đâu?(<i>trăng chiếu trên vùng núi rừng</i>) • Cơ sở sản xuất lớn về nông nghiệp do nhà nước tổ chức và quản lí là gì?(<i>nông trường</i>) <p>- Tìm cách ngắt nghỉ câu dài: <i>Câu 1: Đêm nay/ anh đứng gác ở trại. Trăng ngàn và gió núi bao la/ khiến lòng anh <u>man mác</u> nghĩ tới <u>trung thu</u>/ và nghĩ tới các em.</i> <i>Câu 2: Anh mừng cho các em vui Tết Trung thu <u>độc lập</u> đầu tiên/ và anh <u>mong ước</u> ngày mai đây, những tết trung thu <u>tươi đẹp</u> hơn nữa / sẽ đến với các em.</i> +Lần 3: luyện đọc theo nhóm 3 (đọc nối tiếp 3 đoạn của bài)</p> <p style="text-align: center;">❖ Đọc toàn bài</p> <p>b. Tìm hiểu bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anh chiến sĩ nghĩ tới các em nhỏ khi anh đang làm gì, vào thời điểm nào? (<i>Anh đang đứng gác ở trại trong đêm trung thu độc lập đầu tiên</i>) - Trung thu là tết của thiếu nhi. Vào đêm rằm, trẻ em khắp cả nước cùng rước đèn, phá cỗ. Đứng gác trong đêm trung thu độc lập, anh chiến sĩ nghĩ đến các em nhỏ, nghĩ đến ngày mai của các em. - Trăng Trung thu độc lập có gì đẹp? (<i>Trăng ngàn và gió núi bao la. Trăng soi sáng xuống nước Việt Nam độc lập yêu quý. Trăng vàng vạc chiếu khắp các thành phố, làng mạc, núi rừng.</i>) - Đất nước đã giành được độc lập, anh chiến sĩ là một trong rất nhiều những người lính đang ngày đêm canh gác, bảo vệ Tổ quốc. Một người chiến sĩ đang làm nhiệm vụ thiêng liêng vẫn nghĩ tới các em thiếu nhi trong ngày Tết trung thu độc lập đầu tiên, vẫn cảm nhận được vẻ đẹp của Tổ quốc, cảm xúc của một dân tộc mới giành được độc lập. - Anh chiến sĩ tưởng tượng đất nước trong những đêm trăng tương lai ra sao? <i>(Dưới ánh trăng, dòng thác nước đổ xuống làm chạy máy phát điện; giữa biển rộng, cờ đỏ sao</i> 	<p>hợp luyện từ khó đọc</p> <ul style="list-style-type: none"> - HS tìm từ khó đọc - GV ghi bảng, HS đọc - 3 HS đọc nối tiếp lần 2, - GV đưa hình ảnh doanh trại, HS quan sát kết hợp với phần chú giải để giải nghĩa từ: trại (doanh trại) <ul style="list-style-type: none"> - Gv hỏi kết hợp chiếu ảnh cho hs quan sát - GV: Cho học sinh quan sát hình ảnh nông trường. <ul style="list-style-type: none"> - GV đưa câu dài, yêu cầu HS thảo luận theo bàn tìm cách ngắt nghỉ. - HS đọc thầm và tìm cách ngắt, nghỉ. - 1 vài HS luyện đọc diễn cảm câu văn, ngắt nghỉ đúng, nhấn giọng đúng từ. - Hs chia nhóm 3 luyện đọc - chọn 3 HS đọc từng đoạn của từng nhóm kết hợp với nhau.GV, HS nhận xét <ul style="list-style-type: none"> - GV đọc diễn cảm toàn bài <p>* PP vấn đáp, thảo luận nhóm</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS đọc thầm cả bài và trả lời các câu hỏi <p>-GV chốt</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hỏi các câu hỏi tìm hiểu nội dung bài học - HS lắng nghe và trả lời - HS nhận xét, bổ sung - GV nhận xét, kết luận

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học												
	<p>vàng phấp phới bay trên những con tàu lớn; ống khói nhà máy chi chít, cao thăm, rải trên đồng lúa bát ngát của những nông trường to lớn, vui tươi.)</p> <p>- Về đẹp đó có gì khác so với đêm Trung thu độc lập?</p> <p>(Đêm trung thu độc lập đầu tiên đất nước ta vừa bị chiến tranh tàn phá, nghèo nàn, thiếu thốn...Anh chiến sĩ mơ ước về cuộc sống tươi đẹp trong tương lai.)</p> <p>- Không chỉ anh chiến sĩ mà Bác Hồ vĩ đại của chúng ta cũng rất quan tâm tới các em, dành cho các em tình yêu thương vô hạn. Nhân Tết Trung thu độc lập đầu tiên của nước ta, tháng 9/1945, chỉ trong một tuần lễ, Bác Hồ kính yêu đã hai lần gửi thư cho thiếu nhi cả nước. Bác nói: “Trung thu năm ngoái, nước ta còn bị áp bức, các em còn là bầy nô lệ trẻ em. Trung thu năm nay nước ta đã được tự do và các em đã thành những người tiểu quốc dân của một nước độc lập”</p> <p>- Cuộc sống hiện nay có những gì giống với mong ước của anh chiến sĩ năm xưa?</p> <p>(Những ước mơ của anh chiến sĩ năm xưa đã trở thành hiện thực)</p> <table border="1" data-bbox="363 1191 978 1597"> <thead> <tr> <th>Mơ ước của anh chiến sĩ</th> <th>Hiện tại</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>dòng thác nước đổ xuống làm chạy máy phát điện</td> <td>ảnh</td> </tr> <tr> <td>ở giữa biển rộng, cờ đỏ sao vàng phấp phới bay trên những con tàu lớn</td> <td>ảnh</td> </tr> <tr> <td>những ống khói nhà máy chi chít, cao thăm</td> <td>ảnh</td> </tr> <tr> <td>đồng lúa bát ngát, vàng thơm</td> <td>ảnh</td> </tr> <tr> <td>nông trường to lớn, vui tươi</td> <td>ảnh</td> </tr> </tbody> </table> <p>- Những con thuyền được gắn cờ Tổ quốc tung bay giữa biển rộng thể hiện chủ quyền biển đảo của đất nước; những ống khói nhà máy chi chít, những cánh đồng xanh tươi, phì nhiêu; những nông trường to lớn...thể hiện một cuộc sống ấm no và phát triển của một đất nước độc lập.</p> <p>Những ước mơ của anh chiến sĩ không chỉ trở thành hiện thực mà còn có những điều vượt qua cả ước mơ của anh, ai có thể kể về những</p>	Mơ ước của anh chiến sĩ	Hiện tại	dòng thác nước đổ xuống làm chạy máy phát điện	ảnh	ở giữa biển rộng, cờ đỏ sao vàng phấp phới bay trên những con tàu lớn	ảnh	những ống khói nhà máy chi chít, cao thăm	ảnh	đồng lúa bát ngát, vàng thơm	ảnh	nông trường to lớn, vui tươi	ảnh	<p>- GV nhận xét, chốt câu trả lời đúng.</p> <p>- GV lồng ghép, mở rộng thêm kiến thức về quốc phòng an ninh</p> <p>-Gv chiếu hình ảnh Bác Hồ vui với thiếu nhi trong ngày Tết Trung thu</p> <p>-HS thảo luận theo bàn trả lời câu hỏi.</p> <p>-GV cho học sinh quan sát bảng chiếu: mơ ước của anh chiến sĩ và hình ảnh của hiện tại.</p>
Mơ ước của anh chiến sĩ	Hiện tại													
dòng thác nước đổ xuống làm chạy máy phát điện	ảnh													
ở giữa biển rộng, cờ đỏ sao vàng phấp phới bay trên những con tàu lớn	ảnh													
những ống khói nhà máy chi chít, cao thăm	ảnh													
đồng lúa bát ngát, vàng thơm	ảnh													
nông trường to lớn, vui tươi	ảnh													

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học
	<p>thành tựu hiện tại của đất nước mà con biết? <i>(Việt Nam trở thành nước xuất khẩu gạo thứ 2 trên thế giới, trở thành điểm du lịch hấp dẫn của khu vực, phóng thành công vệ tinh vinasat...)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu thêm một số công trình, thành tựu... của đất nước (hình ảnh) - Tất cả những hình ảnh hiện tại của đất nước ta thể hiện một đất nước độc lập đang trên đà phát triển và hội nhập với thế giới. - Em mơ ước đất nước ta mai sau sẽ phát triển như thế nào? <i>(đất nước hòa bình, độc lập/ phát triển ngang tầm với các cường quốc trên thế giới/không còn trẻ em nghèo đói, bệnh tật, lang thang...)</i> - Tất cả những ước mơ đó của các con đều là những ước mơ đẹp...hãy quyết tâm để thực hiện những ước mơ đó. Học tập và noi gương anh bộ đội Cụ Hồ, giữ gìn truyền thống tốt đẹp của dân tộc cũng chính là cách chúng ta thể hiện lòng yêu quê hương đất nước. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nội dung: Bài văn nói lên tình thương yêu các em nhỏ của anh chiến sĩ, mơ ước của anh về tương lai của các em, tương lai của đất nước trong đêm trung thu độc lập đầu tiên. <p>c) Luyện đọc lại:</p> <ul style="list-style-type: none"> - HD cách đọc toàn bài : Giọng suy tởng vui, nhẹ nhàng, tình cảm. Đoạn 2: đọc chậm rãi. Đoạn kết đọc nhanh hơn. - Luyện đọc lại đoạn 2 + Giọng đọc: nhẹ nhàng, vui tươi + Tìm từ nhấn, ngắt câu đoạn 2 <p><i>Anh nhìn trăng / và nghĩ tới ngày mai... //</i> <i>Ngày mai, / các em có quyền mơ tưởng một cuộc sống tươi đẹp vô cùng. //</i> Mười mười lăm năm nữa thôi, / các em sẽ thấy cũng dưới ánh trăng này, / dòng thác nước đổ xuống làm chạy máy phát điện ; / ở giữa biển rộng, / cờ đỏ sao vàng pháp phới bay / trên những con tàu lớn. // <i>Trăng của các em sẽ soi sáng những ống khói nhà máy chi chít, / cao thăm, / rải trên đồng lúa bát ngát vàng thơm, / cùng với nông trường to lớn, vui tươi. //</i></p> <p>3/ Củng cố - Dặn dò</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV chốt: Từ năm 1945 đến nay dân tộc Việt 	<ul style="list-style-type: none"> -GV chiếu hình ảnh và mở rộng cho hs -HS nối tiếp nhau trình bày tìm hiểu của nhóm, cá nhân trước lớp -GV chiếu hình ảnh -GV chốt -HS phát biểu cảm nghĩ của mình -GV chốt ý

Thời gian	Nội dung các hoạt động dạy học	Phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động dạy học
5'	<p>Nam đã trải qua nhiều cuộc kháng chiến trường kì, gian khổ; hi sinh, mất mát nhiều không kể hết để giành độc lập, hòa bình cho đất nước. Đến ngày hôm nay trên khắp mọi miền tổ quốc, từ đất liền đến biển đảo xa xôi, trên bầu trời rộng lớn của tổ quốc nơi nào chúng ta cũng gặp hình ảnh những người chiến sĩ đang ngày đêm canh gác, sẵn sàng chiến đấu, hi sinh để bảo vệ Tổ quốc. Những người lính, họ cũng có gia đình, có những đứa con... Vào dịp trung thu chúng ta được bố mẹ cho đi chơi, còn những người lính họ vẫn luôn chắc tay súng, hoàn thành nhiệm vụ thiêng liêng của đất nước.</p> <p>- Điều đó cho thấy tình cảm của các anh chiến sĩ với các em nhỏ như thế nào? (Các anh chiến sĩ rất yêu quý các em nhỏ, các anh luôn mong muốn một tương lai tốt đẹp nhất sẽ đến với các em)</p> <p>*Chuẩn bị bài: Ở Vương quốc Tương Lai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 1 HS nêu nội dung - GV ghi bảng - 1 HS nhắc lại ND bài học <p>* PP luyện tập, thực hành</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hd giọng đọc toàn bài, Cả lớp theo dõi để xác định giọng đọc -GV chú ý cách đọc nhấn giọng và ngắt giọng câu văn trong đoạn 2 -HS luyện đọc lại đoạn 2 (nhóm 2) -HS giải đọc toàn bài <p>* PP thuyết trình</p> <ul style="list-style-type: none"> -GV: Giới thiệu hình ảnh bộ đội Việt Nam -GV hỏi , HS trả lời - GV nhận xét tiết học và dặn dò HS chuẩn bị bài sau - HS lắng nghe
5'		

*** Rút kinh nghiệm sau tiết dạy:**

.....
 ...

Tiết 47

BÀI THƠ VỀ TIÊU ĐỘI XE KHÔNG KÍNH

Phạm Tiến Duật

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Qua bài học, học sinh đạt được:

1. Kiến thức

- Những hiểu biết bước đầu về nhà thơ Phạm Tiến Duật.
- Đặc điểm của thơ Phạm Tiến Duật qua một sáng tác cụ thể: giàu chất hiện thực và tràn đầy cảm hứng lãng mạn.
- Hiện thực cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước được phản ánh trong tác phẩm; vẻ đẹp hiên ngang, dũng cảm, tràn đầy niềm lạc quan cách mạng,... của những con người đã làm nên con đường Trường Sơn huyền thoại được khắc họa trong bài thơ.

2. Kỹ năng:

- Đọc - hiểu một bài thơ hiện đại.
- Phân tích được vẻ đẹp hình tượng người người chiến sĩ lái xe Trường Sơn trong bài thơ.
- Cảm nhận được giá trị của ngôn ngữ, hình ảnh độc đáo của bài thơ.

3. Thái độ, tình cảm: tình yêu quê hương, đất nước, con người.

4. Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh: lòng cảm phục những chiến sĩ lái xe Trường Sơn, lòng yêu nước, tinh thần quả cảm, sẵn sàng bảo vệ và xây dựng Tổ quốc...

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên:

- Soạn giáo án, đọc kỹ tài liệu liên quan đến bài học.
- Chuẩn bị đồ dùng dạy học: máy chiếu Projector, phiếu bài tập, bảng biểu, tranh ảnh,...

2. Học sinh:

- Soạn bài theo hướng dẫn của giáo viên.
- Sưu tầm tư liệu về tác giả Phạm Tiến Duật và tác phẩm của ông, sưu tầm những bài thơ, bài hát về người lính lái xe.

III. TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

1. Ổn định tổ chức

2. Kiểm tra bài cũ (1')

- Kiểm tra phần soạn bài của học sinh

3. Bài mới (42')

*** Vào bài (2')**

- GV cùng học sinh xem một đoạn phim.
- GV thuyết minh và gợi dẫn, **tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh.**

Các em vừa được sống trong những giây phút hào hùng trên con đường Trường Sơn lịch sử - con đường của biết bao gian lao và biết bao kì tích. Góp phần làm nên huyền thoại của Trường Sơn không chỉ là những công binh, nữ thanh niên xung phong, mà còn là người lính lái xe không kính. Có thể nói, hình ảnh đoàn xe không kính băng băng trên trận tuyến là hình ảnh thần thoại của thế kỉ XX. Và hình ảnh chiếc xe không kính ấy càng trở nên sinh động, sinh động hơn trong những vần thơ sôi nổi, trẻ trung của Phạm Tiến Duật. Hôm nay cô và các em sẽ cùng tìm hiểu "Bài thơ về tiểu đội xe không kính" của ông để thêm hiểu hơn về cội nguồn làm nên những kì tích của Trường Sơn, cũng như của dân tộc Việt Nam.

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>Hoạt động 1 (7'): Hướng dẫn Đọc – tìm hiểu chung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tổ chức: Gọi đại diện nhóm lên trình bày kết quả đã tìm hiểu về tác giả, tác phẩm. - GV nhấn mạnh về phong cách sáng tác. - GV bổ sung thêm: Ông được ca tụng là "con chim lửa của Trường Sơn huyền thoại", "cây săng lẻ của rừng già", "nhà thơ lớn nhất thời chống Mỹ". Thơ ông thời chống Mỹ từng được đánh giá là "có sức mạnh của một sư đoàn". 	<ul style="list-style-type: none"> - Đại diện nhóm trình bày trước lớp. + Nhóm 1: Trình bày hiểu biết về tác giả + Nhóm 2: Trình bày tìm hiểu chung về tác phẩm - Có thể trình bày bằng Power point hoặc sơ đồ tư duy. - Các nhóm khác nhận xét, bổ sung. 	<p>I. ĐỌC – TÌM HIỂU CHUNG</p> <p>1. Tác giả</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phạm Tiến Duật (1941 – 2007), quê ở Thanh Ba, tỉnh Phú Thọ - Sau khi tốt nghiệp trường Đại học Sư phạm Hà Nội, năm 1964, ông gia nhập quân đội, hoạt động trên tuyến đường Trường Sơn và trở thành một trong những gương mặt tiêu biểu của thế hệ các nhà thơ trẻ thời chống Mỹ cứu nước. - Thơ Phạm Tiến Duật tập trung thể hiện hình ảnh thế hệ trẻ trong cuộc kháng chiến chống Mỹ qua hình tượng người lính và những nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn. - Thơ ông có giọng điệu sôi nổi, trẻ trung, hồn nhiên tinh nghịch mà sâu sắc. Nhiều bài thơ của ông được phổ thành nhạc. - Một số tập thơ lớn: <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Vàng trắng quàng lửa</i> (thơ, 1970), nổi tiếng nhất với tác phẩm "Bài thơ về tiểu đội xe không kính" ☐ <i>Ở hai đầu núi</i> (thơ, 1981) ☐ <i>Vàng trắng và những quàng lửa</i> (thơ, 1983) ☐ <i>Thơ một chặng đường</i> (tập tuyển, 1994) ☐ <i>Nhóm lửa</i> (thơ, 1996) ☐ <i>Tiếng bom và tiếng chuông chùa</i> (trường ca, 1997) ☐ <i>Tuyển tập Phạm Tiến Duật</i> (in xong đợt đầu ngày 17-11-2007, khi Phạm Tiến Duật đang ốm nặng)
<p>Chuyên: Trong đó tác phẩm</p>		<p>2. Tác phẩm</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>mang đậm cá tính sáng tạo của Phạm Tiến Duật là <i>Bài thơ về tiểu đội xe không kính</i>.</p> <p>Gv nhấn mạnh vào hoàn cảnh sáng tác và tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh.</p> <p>→ GV bổ sung: Đó cũng là thời kì thế hệ trẻ Việt Nam sôi nổi, đầy nhiệt huyết: <i>Xé dọc Trường Sơn đi cứu nước mà lòng phơi phới dậy tương lai</i>. Bài thơ cũng chính là những trải nghiệm của tác giả nơi tuyến đường máu lửa Trường Sơn.</p>	<p>Hs trả lời cá nhân</p>	<p>a. Xuất xứ và hoàn cảnh sáng tác</p> <p>- Xuất xứ: Bài thơ được tặng giải nhất cuộc thi thơ của báo Văn nghệ năm 1969 và được đưa vào tập <i>Vàng trắng quàng lửa</i> của tác giả.</p> <p>- Hoàn cảnh: bài thơ viết năm 1969, đó là năm cuộc kháng chiến chống Mĩ diễn ra rất ác liệt và Phạm Tiến Duật đang tham gia hoạt động trên tuyến đường Trường Sơn.</p>
<p>GV hướng dẫn đọc: Cần đọc đúng giọng điệu và ngôn ngữ của bài thơ: lời thơ gần với lời nói thường, lời đối thoại, với giọng rất tự nhiên, có vẻ ngang tàng, sôi nổi.</p> <p>GV chú ý giải thích một số từ ngữ khó (Bếp Hoàng Cầm, gió vào xoa mắt đắng)</p>	<p>2 hs đọc</p> <p>Hs đọc chú thích và nêu ý hiểu của cá nhân</p>	
<p>? GV nhấn mạnh về ý nghĩa nhan đề dựa trên phần học sinh đã trình bày.</p>		<p>b. Thể thơ: tự do</p> <p>c. Nhan đề: Dài, lạ và ấn tượng</p> <p>+ Nhan đề bài thơ đã làm nổi bật rõ hình ảnh của toàn bài: những chiếc xe không kính. Hình ảnh này là một phát hiện thú vị, thể hiện sự gần bó và am hiểu hiện thực đời sống chiến tranh trên tuyến đường Trường Sơn của của tác giả.</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p><i>Chiếu lời tâm sự của Phạm Tiến Duật.</i></p>		<p>+ Hai chữ <i>bài thơ</i> cho thấy rõ hơn cách nhìn, cách khai thác hiện thực của tác giả: không phải chỉ viết về hiện thực khốc liệt của chiến tranh mà muốn nói tới chất thơ của hiện thực ấy, chất thơ của tuổi trẻ hiên ngang, dũng cảm, trẻ trung, vượt lên trên thiếu thốn, gian khổ, hiểm nguy của chiến tranh.</p> <p><i>Tôi phải thêm “Bài thơ về ĐỒ TÌU ỒI xe không kính”, để báo trước cho mọi người biết rằng là tôi viết thơ, chứ không phải một khúc văn xuôi. Bài thơ về tiểu đội xe không kính là cách đưa chất liệu văn xuôi vào thơ, những câu thơ “đặc” văn xuôi được kết hợp lại trong một cảm hứng chung. (Phạm Tiến Duật)</i></p> <p>d. Bộ cục và mạch cảm xúc: bài thơ gồm 7 khổ, cảm xúc liền mạch</p>
<p>Hoạt động 2 (30’): Hướng dẫn Đọc – hiểu văn bản</p> <p>Dẫn:</p> <p>Xưa nay, những hình ảnh xe cộ, tàu thuyền nếu được đưa vào trong thơ thì thường được “mĩ lệ hóa”, “lãng mạn hóa” và thường mang ý nghĩa tượng trưng hơn là tả thực. Ví dụ: chiếc xe tam mã trong thơ Pu-skin, con tàu trong <i>Tiếng hát con tàu</i> của Chế Lan Viên, đoàn thuyền đánh cá của Huy Cận. ? Hình ảnh chiếc xe trong thơ Phạm Tiến</p>	<p>- Hs trả lời cá nhân</p>	<p>II. ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN</p> <p>1. Hình ảnh xe không kính</p> <p>- Hình ảnh chiếc xe không kính trong thơ Phạm Tiến Duật là một hình ảnh thực, thực đến trần trụi:</p> <p><i>Không có kính không phải vì xe không có kính</i></p> <p><i>Bom giạt, bom rung, kính vỡ đi rồi.</i></p> <p>Nguyên nhân vỡ kính rất thực, lại được diễn tả bằng hai câu thơ rất gần với câu văn xuôi, giọng điệu thân nhiên, tung tưng, một chút lí sự ngang tàng của người lính khiến hình ảnh chiếc xe càng trở nên sống động và chân thực hơn.</p> <p>Không những vậy, bom đạn chiến tranh còn làm cho những chiếc xe ấy biến dạng thêm, tưởng như bị hủy diệt, không thể hoạt động được nữa: <i>Không có kính rồi xe không có đèn/ Không có mui xe, thùng xe có xước</i></p> <p>- Nhưng kì diệu thay, những chiếc xe ấy vẫn lao vào làn mưa bom lửa đạn, vẫn băng băng trên tuyến đường Trường Sơn với tốc độ thần kì. Bởi chiếc xe ấy ko chỉ chạy bằng nhiên liệu thông thường, nó còn chạy bằng ý chí, bằng sự quyết</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p><i>Duật có gì độc đáo? Tác giả đã sử dụng nghệ thuật nào để miêu tả nó?</i></p> <p>Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh. <i>? Đưa hình ảnh một chiếc xe thô ráp như vậy vào trong thơ, theo em, Phạm Tiến Duật muốn gửi gắm điều gì?</i></p>	<p>- Hs trao đổi cặp trả lời, (thời gian: 2p)</p>	<p>tâm cao độ và bằng lí tưởng cao đẹp của người lính.</p> <p style="text-align: center;"><i>Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước Chỉ cần trong xe có một trái tim.</i></p> <p>- Ý nghĩa: + Hình ảnh này vừa nói lên được cái ác liệt, dữ dội của chiến tranh, vừa làm nổi bật chân dung tinh thần của người lính trong những năm tháng ác liệt tại chiến trường Trường Sơn. Hình tượng những chiếc xe không kính đã góp phần khắc hoạ một tư thế, chân dung của một dân tộc anh hùng. + Hình ảnh chiếc xe ko kính vốn không hiếm trong chiến tranh, nhưng đưa nguyên những chiếc xe “xù xì, thô ráp” như vậy vào thơ mà không cần đại tu, tân trang cho đẹp, cho mới thì phải là người có <i>hồn thơ nhạy cảm với nét ngang tàng và tinh nghịch, yêu thích cái lạ như của Phạm Tiến Duật</i> mới nhận ra và đưa nó vào thành hình tượng thơ độc đáo của thời chiến tranh chống Mĩ. → <i>Hình tượng độc đáo trong thơ ca kháng chiến.</i></p>
<p>Chuyên: Như vậy, thiếu đi những điều kiện vật chất lại như lửa để làm sáng ngời lên chất vàng mười trong tâm hồn người lính cũng như sức mạnh tinh thần lớn lao của họ - những người làm nên huyền thoại Trường Sơn một thời.</p> <p>Tổ chức: Giáo viên tổ chức thảo luận nhóm, chia lớp thành 5 nhóm, mỗi nhóm tự nhận bộ câu hỏi trong hộp bí mật, tương ứng</p>	<p>- Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận</p> <p>- Các nhóm khác bổ sung, nhận xét.</p>	<p>2. Hình ảnh người lính lái xe <i>Người lính trong bài thơ hiện ra sống động qua những ấn tượng, cảm giác cụ thể khi làm nhiệm vụ lái xe không kính.</i></p> <p>a. Tư thế hiên ngang <i>- Tư thế ngời thoải mái, ung dung, đường hoàng:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Ung dung buồng lái ta ngồi Nhìn đất, nhìn trời, nhìn thẳng</i></p> <p>Thủ pháp đảo ngữ nhấn mạnh tư thế thoải mái, chủ động, bình tĩnh của người lính lái xe.</p> <p>- Tâm nhìn phóng khoáng, rộng mở <i>Nhìn đất, nhìn trời, nhìn thẳng</i></p> <p>Câu thơ có nhịp kháng khái 2/2/2, động từ “nhìn” (3 lần) cùng không gian rộng mở: <i>đất – trời – thẳng</i> vừa thể hiện được cái nhìn phóng</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>với các vấn đề sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tư thế - Thái độ - Tâm hồn - Tình đồng đội - Ý chí giải phóng miền Nam <p>Thời gian thảo luận: 10p</p>		<p>khoảng vừa thể hiện được sự tập trung cao độ và kiên định của người lính lái xe. Các anh “nhìn đất” để cua, để ngoặt, để tránh những hố bom còn cay mùi khét; các anh “nhìn trời” để cảnh giác hay là thách thức lũ giặc trên bầu trời và đặc biệt là cái “nhìn thẳng” đầy bản lĩnh, đầy chất lính. Đó là cái nhìn ngay thẳng, bất khuất, kiên trung. Cái nhìn của một đảng trưởng phụ: <i>đầu đội trời, chân đạp đất.</i></p> <p>→ <i>Tư thế hiên ngang của một dân tộc anh hùng.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - GV gọi đại diện nhóm lên trình bày. - GV chốt lại những ý chính và khắc sâu thêm những nội dung tích hợp. <p>Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh: Liên hệ thực tế (phim tư liệu): Con đường Trường Sơn Bom đạn kẻ thù Bếp Hoàng Cầm (Kiểu bếp dã chiến của bộ đội do anh hùng nuôi quân Hoàng Cầm sáng chế ra, thực, thực hiện yêu cầu tối mật của cách mạng: <i>Đi không dấu, nấu không khói, nói không tiếng.</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận - Các nhóm khác bổ sung, nhận xét. 	<p>b. Thái độ</p> <p>- <i>Lái xe không kính, người lính phải đối mặt với biết bao khó khăn, nguy hiểm:</i> Bản thân chiếc xe mất hết hệ số an toàn (<i>không kính, không đèn, không có mui xe, thùng xe xộc</i>). Xe không kính khiến các anh phải chịu sự tác động trực tiếp của thiên nhiên, môi trường (<i>Gió vào xoa mắt đắng, bụi phun tóc trắng như người già, mưa tuôn mưa xối như ngoài trời</i>). Phép liệt kê và một loạt những động từ mạnh như “phun”, “tuôn”, “xối” đã cực tả sự gian nan khôn cùng của những người lính.</p> <p>→ <i>Những chi tiết chân thực, sống động.</i></p> <p>- Thái độ của người lính:</p> <p>+ Nhìn trực diện vào những khó khăn, không hề né tránh, họ chấp nhận khó khăn như một điều tất yếu.</p> <p>+ Bất chấp, thách thức với khó khăn: điệp ngữ: <i>ừ thì, chưa cần</i>, điệp cấu trúc: “<i>không có... ừ thì... chưa cần</i>”, chi tiết đặc sắc “<i>phì phèo châm điếu thuốc</i>”, “<i>lái trăm cây số nữa</i>” và giọng điệu thơ ngang tàng.</p> <p>→ <i>Người lính lái xe kiên cường, dũng cảm.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - GV gọi đại diện nhóm lên trình bày. - GV chốt lại những ý chính và khắc sâu thêm những nội dung 	<ul style="list-style-type: none"> - Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận - Các nhóm 	<p>c. Tâm hồn</p> <p>- Trẻ trung sôi nổi:</p> <p>+ Lái xe không kính đối với người lính còn là một cái thú vì họ được trải nghiệm với tốc độ cao, với những điều mạo hiểm. Họ rất ưa thích cảm giác mạnh. Nhịp thơ nhanh</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>tích hợp.</p> <p>- GV bình mở rộng: Có lẽ vì vậy, sau này khi bị <i>vết thương xoàng đi bệnh viện</i>, người lính lái xe trong thơ Phạm Tiến Duật có cảm giác <i>nằm giữa nhớ trắng, nằm nghiêng nhớ núi, nôn nao ngồi dậy nhớ lưng đeo</i>. Có thể nói thiên nhiên như hòa nhịp cùng bước đường ra trận của con người.</p> <p>Những hình ảnh “con đường, sao trời, cánh chim” vừa thực, vừa thơ, là cái thi vị nảy sinh trên con đường bom rơi đạn lửa.</p>	<p>khác bổ sung, nhận xét.</p>	<p>như xe lao vun vút. Những từ như: <i>nhìn thấy</i> (2 lần), <i>thấy</i> (2 lần), <i>chạy thẳng vào tim, đột ngột</i> đã diễn tả sống động cảm giác nhanh, mạnh và bất ngờ khiến người đọc cũng có cảm giác như đang ngồi lái chiếc xe không kính. Những cảm giác trên thực sự là một cái thú đối với tuổi trẻ ưa hoạt động và thích chinh phục những khó khăn thử thách.</p> <p>+ Tếu táo, vui tính:</p> <p>Một chút lí sự vui vui, tếu táo rất lính lái xe: <i>Không có...không phải...không có</i>. Một chút tung tung qua giọng thơ tung tung: <i>Bom giạt bom rung kính vỡ đi rồi</i>. Và nụ cười của họ mới sáng khoái, thoải mái vô tư làm sao: <i>Nhìn nhau mặt lúm cười ha ha...</i></p> <p>- Yêu thiên nhiên</p> <p style="text-align: center;"><i>Thấy sao trời và đột ngột cánh chim</i> <i>Như sa như ùa vào buồng lái</i></p> <p>Qua khung cửa không có kính, người lính có thể cảm nhận được tất cả những cảnh vật của Trường Sơn. Tâm hồn các anh mở rộng để hòa hợp với thiên nhiên. Những từ <i>sa, ùa</i> như reo lên cái cảm giác thích thú, sáng khoái của những người lính trẻ. Đoạn thơ có niềm vui phơi phới và niềm yêu đời thiết tha.</p> <p>- Lạc quan, yêu đời:</p> <p style="text-align: center;"><i>Lại đi, lại đi, trời xanh thêm</i></p> <p>Nhịp thơ ngắt như nhịp bước hành quân đều đặn, can trường và mạnh mẽ. Ở đó có niềm vui ra trận <i>đường ra trận mùa này đẹp lắm</i> và có cả niềm tin phơi phới vào tương lai tươi sáng (hình ảnh ẩn dụ <i>trời xanh thêm</i>) cho ta thấy điều đó.</p>
<p>- GV gọi đại diện nhóm lên trình bày.</p> <p>- GV chốt lại những ý chính và khắc sâu thêm những nội dung tích hợp. Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh.</p>	<p>- Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận</p> <p>- Các nhóm khác bổ sung, nhận xét.</p>	<p>d. Tình đồng đội chân thành, thắm thiết</p> <p>- <i>Những chiếc xe từ trong bom rơi ...</i> Câu thơ trùng xuống như một niềm an ủi chân thành. Từ trong bom rơi, đạn nổ, tiểu đội xe không kính đã gắn bó, chia sẻ với nhau mọi khó khăn gian khổ của cuộc chiến.</p> <p>- Con đường giải phóng miền Nam là con đường chính nghĩa, vì vậy, người lính càng đi càng có thêm nhiều bè bạn. Niềm vui được kết</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>- GV hỏi thêm: ? <i>Cái bắt tay của người lính trong bài thơ gợi em nhớ tới cái bắt tay nào trong các tác phẩm đã học? Có gì giống và khác nhau giữa những cái bắt tay ấy?</i></p>		<p>tình đồng đội nở bung ra suốt dặm đường chiến đấu: <i>Gặp bè bạn suốt dọc đường đi tới...</i></p> <p>- Những chiếc xe không kính hoá ra lại rất tiện lợi để các anh bày tỏ tình đồng chí, đồng đội thân thiết.</p> <p style="text-align: center;"><i>Bắt tay nhau qua cửa kính vỡ rồi</i></p> <p>Người lính bắt tay nhau qua khung cửa kính vỡ mà không cần phải ra khỏi xe, thật thoải mái, vô tư. Câu thơ vừa gợi không khí khẩn trương của những cuộc hành quân vội vã, những cuộc gặp mặt ngắn ngủi. Song cái bắt tay ấy thật giàu ý nghĩa, bởi qua nó người lính trao cho nhau hơi ấm đồng đội, truyền cho nhau niềm tin và sức mạnh chiến thắng. (So sánh cái nắm tay trong bài thơ <i>Đồng chí</i>)</p> <p>- Đời người lính là đi, nhất là lính lái xe, nhưng trong những lúc dừng chân ngắn ngủi ta càng thấy rõ sự gắn bó tự nhiên mà cao đẹp của tình đồng đội. Chỉ là “<i>bếp Hoàng Cầm</i>”, bữa cơm hội ngộ thân mật, tình đồng chí cũng như tình anh em ruột thịt “<i>chung bát đũa nghĩa là gia đình đấy</i>”. Cách định nghĩa về tình đồng đội thật mộc mạc, hóm hỉnh mà cũng thật sâu nặng, thiêng liêng.</p> <p>- Những giây phút sinh hoạt nghỉ ngơi ngắn ngủi, cái ăn, giấc ngủ đều gian khó: <i>Võng mắc chông chênh đường xe chạy</i>. Song chông chênh gì thì chông chênh nhưng khí phách, nghị lực, ý chí chiến đấu luôn kiên định. Tình đồng đội đã tiếp sức cho họ để tâm hồn họ phơi phơi niềm lạc quan vào tương lai <i>Lại đi, lại đi, trời xanh thêm</i>.</p>
<p>- GV gọi đại diện nhóm lên trình bày. - GV chốt lại những ý chính và khắc sâu thêm những nội dung tích hợp.</p>	<p>- Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận - Các nhóm khác bổ sung, nhận xét.</p>	<p>e. Ý chí giải phóng miền Nam</p> <p>- Khổ thơ cuối tạo nên kết cấu đối lập, bất ngờ mà sâu sắc. Đối lập giữa cái không và cái có; giữa vẻ bên ngoài và bên trong chiếc xe; đối lập giữa sự thiếu thốn vật chất và sự giàu có tinh thần của người lính lái xe:</p> <p style="text-align: center;"><i>Không có kính rồi xe không có đèn Không có mui xe thùng xe có xước Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước</i></p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
<p>- GV đặt tình huống: ? Có ý kiến cho rằng, hình ảnh trái tim là nhân tự của bài thơ? Em có đồng ý với ý kiến đó không? Vì sao?</p> <p>Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh: → Hình ảnh trái tim đã trở thành biểu tượng của lí tưởng, khát vọng, của lòng yêu nước, góp phần tạo nên chất sử thi hào hùng trong những bài ca cách mạng.</p>		<p><i>Chỉ cần trong xe có một trái tim.</i></p> <p>- Những cái “không có” được liệt kê liên tiếp: “không kính”, “không đèn”, “không mui”, thùng xe xây xước, biến dạng; điệp ngữ “không” lấy đi lấy lại nhấn mạnh sự tàn khốc của chiến tranh và sức hủy diệt ghê gớm của nó, chiếc xe bị biến dạng, tàn tạ tưởng như không thể đi được nữa. Sự thiếu thốn vật chất được đẩy lên cùng cực.</p> <p>→ Thể hiện sự tàn khốc, ác liệt của chiến tranh.</p> <p>- Nhưng chỉ cần một “cái có” cũng đủ làm nên sự cân bằng:</p> <p><i>Chỉ cần trong xe có một trái tim</i></p> <p>Kì diệu thay, những chiếc xe đầy thương tích ấy vẫn băng ra chiến trường, không một khó khăn, một thế lực bạo tàn nào có thể cản trở bước đi của nó. Tác giả có sự lí giải bất ngờ mà chí lí. Mọi thứ của xe có thể không còn nguyên vẹn, chỉ cần nguyên vẹn trái tim người chiến sĩ thì chiếc xe vẫn tới đích. Hình ảnh “trái tim” là điểm sáng của bài thơ, nó là <u>hình ảnh hoán dụ</u> chỉ người lính lái xe, lòng yêu nước nhiệt thành và ý chí giải phóng miền Nam rực cháy của các anh. Trái tim khiến chiếc xe trở thành cơ thể sống, thống nhất với người lái xe không gì tàn phá, ngăn trở được. Trái tim ấy tạo ra niềm tin, niềm lạc quan và sức mạnh chiến thắng, kiên định lý tưởng giải phóng miền Nam thống nhất đất nước. Hai chữ “trái tim” khép lại bài thơ cũng là mở ra cho người đọc thấy toàn bộ chân dung người lính. Họ mang trong mình <i>con tim đang đập những nhịp đập của tình yêu đất nước, của khát vọng cháy bỏng giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.</i></p> <p>- Cách lí giải của nhà thơ nhà thơ Phạm Tiến Duật đã thể hiện chân thực cái hiện thực bi hùng của cuộc sống chiến đấu cả dân tộc và khí phách kiên cường, nhiệt tình cứu nước của những người lính lái xe.</p> <p>- Ý nghĩa: Chiến tranh ác liệt có thể tàn phá</p>

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Nội dung cần đạt
		những phương tiện kĩ thuật vật chất, nhưng không thể đè bẹp sức mạnh tinh thần của dân tộc ta. Tinh thần dân tộc, ý chí giải phóng miền Nam son sắt là cội nguồn của thắng lợi vẻ vang.
<i>Qua bài thơ, em hiểu gì về vẻ đẹp của người lính lái xe Trường Sơn?</i>	Hs trả lời cá nhân	Bài thơ đã khắc họa hình ảnh đẹp đẽ, ngang tàng, đầy khí phách, đầy chất kiêu hùng trong vẻ giản dị nhất của người lính lái xe thời chống Mĩ.
<p><u>Hoạt động 3 (2')</u> Hướng dân Tổng kết Gọi hs chốt lại đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ. Lưu ý: Giọng thơ Phạm Tiến Duật đặc sắc không lẫn với ai ở khía cạnh lạc quan, khúc khích của nó, khúc khích của tuổi trẻ, của người lính.</p>	Hs đọc ghi nhớ và chốt lại (bằng sơ đồ tư duy) .	<p>III. TỔNG KẾT (Ghi nhớ SGK)</p>
<p><u>Hoạt động 4 (5')</u> Hướng dẫn Luyện tập Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh. Giáo viên hướng dẫn.</p>	Học sinh làm bài theo hướng dẫn của giáo viên.	<p>IV. LUYỆN TẬP</p> <p>Bài 1: Trò chơi (tìm tên bài thơ, bài hát, nhân vật nổi bật trong thời kì kháng chiến chống Mĩ theo gợi ý).</p> <p>Bài 2: Từ hình ảnh người lính trong <i>Bài thơ về tiểu đội xe không kính</i> của Phạm Tiến Duật, em nghĩ gì về trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với tình hình đất nước hiện nay? Hs trình bày được suy nghĩ về trách nhiệm của thế hệ trẻ trong tình hình đất nước hiện nay. Có thể hướng theo những câu hỏi gợi ý sau: Đặc điểm lớn của tình hình đất nước hiện nay, trước tình hình đó thế hệ trẻ có những trách nhiệm gì? Những biểu hiện tiêu biểu về trách nhiệm đó? Liên hệ rút ra bài học bản thân thế nào?</p>

4. Củng cố (1’): Tích hợp giáo dục quốc phòng an ninh.

Bật bài hát Tôi là người lái xe (An Chung)

Chiến tranh đã qua đi nhưng kí ức về những con người làm nên lịch sử còn in đậm trong tâm trí mỗi người dân Việt Nam. Lớp người của thế hệ hôm nay xin tiếp nối truyền thống ông cha để làm vẻ vang non sông, để đất nước Việt Nam mãi là:

“Đất nước của Nhân dân/ Đất nước của ca dao, thần thoại.”

(Nguyễn Khoa Điềm)

5. Hướng dẫn về nhà (1’)

Viết đoạn văn nêu cảm nghĩ của em về hình ảnh thế hệ trẻ trong thời kì kháng chiến chống Mĩ qua bài thơ *Bài thơ về tiểu đội xe không kính* của Phạm Tiến Duật.

Soạn bài: *Đoàn thuyền đánh cá.*

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ AN NINH CHÍNH TRỊ VÀ TRẬT TỰ AN TOÀN XÃ HỘI LIÊN QUAN ĐẾN CÔNG TÁC GIÁO DỤC TRONG TRƯỜNG TIỂU HỌC, TRUNG HỌC CƠ SỞ

Chuyên viên cao cấp Vụ GDQPAN: Thượng tá Nguyễn Thị Nhung

I. An ninh phi truyền thống

An ninh phi truyền thống là một khái niệm mới xuất hiện trong vài thập niên gần đây và được sự quan tâm thu hút của dư luận quốc tế. *An ninh phi truyền thống có thể hiểu là một loại hình an ninh xuyên quốc gia do những yếu tố phi chính trị và phi quân sự gây ra, có ảnh hưởng trực tiếp đến sự ổn định, phát triển và an ninh của mỗi nước, cả khu vực và cả toàn cầu ...* An ninh phi truyền thống ngày càng có biểu hiện sâu đậm trong đời sống quốc tế và thành vấn đề toàn cầu, an ninh toàn cầu. Quá trình toàn cầu hóa quốc tế càng phát triển thì theo đó, an ninh phi truyền thống càng lan rộng hơn và đậm nét hơn.

Tổng hợp từ nhiều nghiên cứu khác nhau, nội dung an ninh phi truyền thống bao gồm: Thiếu hụt tài nguyên, bùng phát dân số, môi trường sinh thái suy giảm; xung đột tôn giáo, sắc tộc, bạo loạn và ly khai trong nước, khủng hoảng kinh tế và tài chính tiền tệ, chủ nghĩa khủng bố, tin tặc, phổ biến vũ khí giết người hàng loạt, nghèo đói, tội phạm ma túy, tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm mới nổi, tội phạm mạng, di dân, tị nạn kinh tế, dịch bệnh, kinh tế ngầm, tội phạm rửa tiền. *Tuy có nhiều cách tiếp cận khác nhau nhưng an ninh phi truyền thống có những đặc điểm cơ bản, sau đây:*

(1) Là những vấn đề đe dọa nghiêm trọng đến sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia, vùng lãnh thổ, thế giới.

(2) Làm gia tăng các hiểm họa từ tự nhiên, suy giảm chất lượng cuộc sống, đe dọa cuộc sống con người, tác động, ảnh hưởng đến sự ổn định, phát triển của xã hội.

(3) Không bó hẹp trong phạm vi một quốc gia mà tác động, ảnh hưởng trên phạm vi toàn thế giới.

(4) Liên quan đến nhiều lĩnh vực, đến những vấn đề an ninh truyền thống nhưng mở rộng hơn về mức độ đe dọa (cả trực tiếp, gián tiếp, trước mắt và lâu dài) với an ninh toàn cầu.

Như vậy, có thể nhận diện khái niệm: *An ninh phi truyền thống là những vấn đề ảnh hưởng lớn, không chỉ đe dọa đến an ninh quốc gia, đến cộng đồng người trong phạm vi một hoặc một số nước, mà còn đe dọa đến toàn thể nhân loại. Những vấn đề đó được thể hiện trên nhiều lĩnh vực nhưng nằm ngoài vấn đề quân sự và trong bối cảnh liên kết quốc tế.* Những vấn đề đó là: cạn kiệt tài nguyên, biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường, thảm họa thiên tai, dịch bệnh, khủng bố, ma túy, tội phạm xuyên quốc gia, buôn bán phụ nữ và trẻ em, buôn lậu vũ khí, rửa tiền, tội phạm kinh tế quốc tế, tội phạm công nghệ cao...

Từ đó, có thể thấy rõ quy mô, tính chất tác động của những nguy cơ an ninh phi truyền thống (di cư bất hợp pháp và cực đoan tôn giáo) ở vùng đồng bào dân tộc

thiểu số nước ta là rất gay gắt, lâu dài, mang tính xuyên quốc gia, khu vực và toàn cầu. Việc ngăn chặn và ứng phó với những nguy cơ này không chỉ giới hạn trong phạm vi một quốc gia mà đòi hỏi sự chủ động và tích cực hợp tác chặt chẽ của tất cả các nước, của các tổ chức quốc tế và khu vực, của mỗi cá nhân và của cả cộng đồng xã hội.

An ninh phi truyền thống có thể diễn ra ở các cấp độ khác nhau, có thể tác động sâu sắc đến an ninh, quốc phòng của đất nước và khi các tác động đó lớn đến mức không thể kiểm soát được hoặc xử lý không hiệu quả sẽ chuyển thành các vấn đề an ninh truyền thống dẫn đến nguy cơ cho quốc gia, dân tộc. Các nguy cơ đó có thể do an ninh phi truyền thống trực tiếp tạo ra, cũng có thể do an ninh phi truyền thống gián tiếp tác động, thúc đẩy các tình huống, thách thức phát triển thành nguy cơ của quốc phòng, an ninh.

Từ những vấn đề trên cho thấy, nguy cơ do an ninh phi truyền thống ở nước ta có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, tác động tổng hợp trên các lĩnh vực của đời sống, nhất là nguy cơ biến đổi khí hậu ở vùng đồng bằng Sông Cửu Long, nguy cơ di cư bất hợp pháp và cực đoan tôn giáo ở vùng dân tộc thiểu số; trong đó, quốc phòng, an ninh là lĩnh vực trọng yếu, chịu sự tác động lớn. Vì vậy, đẩy mạnh việc nghiên cứu, nhận diện thực trạng, dự báo xu hướng vận động và phát sinh, phát triển của an ninh phi truyền thống để kiểm soát và đối phó có hiệu quả nguy cơ từ an ninh phi truyền thống hiện nay là vấn đề cấp thiết, mang tầm chiến lược, đòi hỏi phải có giải pháp đồng bộ, sự vào cuộc của các cấp, các ngành, cả hệ thống chính trị và toàn dân, dưới sự lãnh đạo của Đảng; trong đó, có thể tập trung nghiên cứu một số giải pháp cơ bản để tăng cường khả năng ứng phó với những tác động của an ninh phi truyền thống

1. Sinh viên với tà đạo “Hội thánh đức chúa trời”

Tổ chức “Hội thánh đức chúa trời” (còn gọi là Hiệp hội truyền giáo tin lành thế giới (World mission Society Church of God) hoặc “Hội thánh đức chúa trời mẹ” (vì giáo lý của tổ chức này cho rằng Đức chúa trời có hai phần nam và nữ, nam là đức chúa trời cha còn nữ là đức chúa trời mẹ) do Ahn Sahng-hong thành lập năm 1964 tại Hàn Quốc. Trụ sở chính gọi là tòa Thánh đường Jerusalem tại Bundang, thành phố Sungnam, tỉnh Kyunggi, Hàn Quốc. Hiện nay tổ chức này có khoảng hơn 400 nhà thờ tại Hàn Quốc, 2200 nhà thờ tại 150 quốc gia và khoảng 1,75 triệu tín đồ. Giáo phái này có nhiều quan điểm khác lạ. Theo những người tham gia hội này, Ahn Sahng-hong là Đức Chúa Trời Cha và Jang Gil-ja là Đức Chúa Trời Mẹ. Đức Chúa Trời tái sinh trong hai con người này. Họ ứng nghiệm lời tiên tri của Kinh Thánh và đến thế gian khôi phục “lẽ thật” của hội thánh sơ khai. Đồng thời cho rằng những chỉ trích của người khác là sự bức hại mà họ phải chịu vì họ tin vào Jesus trong xác thịt người thường. Cơ Đốc giáo chính thống chỉ trích nặng nề quan điểm trên. Năm 2012, Hội Đồng Quốc gia các Giáo hội tại Hàn Quốc chính thức lên án và cấm hoạt động phong trào này. Họ cho rằng đây là phong trào “phạm thượng” và cho đây là tổ chức “tà giáo”.

Việc phát triển tổ chức “Hội thánh đức chúa trời” tại Hàn Quốc gặp nhiều khó

khăn, nên chủ trương của Giáo Hội ở Hàn Quốc đã lựa chọn Việt Nam là một trong những địa bàn trọng điểm để phát triển tổ chức.

"Hội thánh đức chúa trời mẹ" truyền vào Việt Nam từ năm 2001, do một số giáo sĩ Hàn Quốc làm việc tại Việt Nam và một số cá nhân làm việc ở Hàn Quốc trở về. Đến nay, tổ chức này đã phát triển được trên 2.500 người tin theo trên phạm vi 24 tỉnh, thành. Họ lôi kéo phụ nữ, sinh viên, người già tham gia. Nếu theo hội thì "tín đồ" cần đóng lệ phí, nộp quỹ mỗi tuần và kiêng tắm rửa, không đốt hương cho tổ tiên.

Các tổ chức Tin lành chính thống ở trong nước và một số người trước đây tin theo tổ chức này, nay không theo nữa đã tố cáo giáo lý của tổ chức "Hội thánh đức chúa trời mẹ" xây dựng trên cơ sở trích dẫn các câu kinh thánh riêng lẻ với thủ đoạn "đoạn chương chủ nghĩa" để xuyên tạc nhằm phục vụ cho quan điểm cá nhân người sáng lập, nên có nhiều nội dung mang tính tà giáo, không đúng với kinh Thánh, như tuyên truyền về "Chúa tái lâm", "ngày tận thế", không công nhận Lễ giáng sinh... Hoạt động tuyên truyền, phát triển tổ chức "Hội thánh của Đức chúa trời" mang tính chất mê tín, dị đoan như: các đối tượng đi tuyên truyền tự xưng là "nhà tiên tri", người tin theo không được nghi ngờ "nhà tiên tri" thì mới linh nghiệm; tuyên truyền về "Chúa tái lâm", "ngày tận thế" để lừa đảo, hù dọa mọi người tin theo; đáng chú ý, các đối tượng lợi dụng giáo lý "luật 1/10" để ép buộc tín đồ dâng hiến 1/10 thu nhập, nhưng không công khai, minh bạch thu, chi tài chính (có dấu hiệu lợi dụng hành nghề mê tín dị đoan để trục lợi).

Thời gian gần đây tà đạo "Hội Thánh đức chúa trời Mẹ" liên tục truyền bá tư tưởng cực đoan và tập trung vào học sinh, sinh viên và giới trẻ gây ra hệ lụy to lớn cho gia đình và xã hội. Bộ Công an đã tập trung chỉ đạo các đơn vị, địa phương kiên quyết loại trừ Hội này nhằm ngăn chặn sự lan rộng của việc truyền bá. Tà đạo này đã lan rộng đến hầu hết các tỉnh thành trong cả nước và ảnh hưởng rất lớn đến sinh viên. Một số sinh viên đã bỏ học đi theo tà đạo và có biểu hiện bệnh hoạn, ngoài ra các sinh viên này còn nghe lời bợn tà đạo đi gặp gỡ lôi kéo các sinh viên khác trong trường mình hoặc trường khác làm cho tình hình an ninh trật tự thêm phức tạp. Qua nắm bắt tình hình một số trường Đại học ở Hà nội và một số tỉnh thành khác như Thành phố Hồ Chí Minh, Huế, Đà Nẵng, Hải phòng, Thái Bình, Ninh bình, Thanh hóa, Cần thơ ... đã có nhiều sinh viên bỏ học để theo tà đạo, thậm chí đã có sinh viên bỏ học làm thánh chủ, bỏ học đi trồng cây cần sa, có cả Phó hiệu trưởng một trường tiểu học (ở Ngọc Lặc, Thanh Hóa) và một số giáo viên cũng đã theo tà đạo này và còn lôi kéo học sinh, sinh viên tham gia.

Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Cục An ninh Chính trị nội bộ, Bộ Công an để nắm bắt và quản lý vụ việc đồng thời tăng cường công tác quản lý đối với học sinh, sinh viên, thông tin tới học sinh, sinh viên bằng nhiều kênh khác nhau để chủ động tránh bị dụ dỗ, lôi kéo. Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Cục An ninh Chính trị nội bộ, Bộ Công an để nắm bắt và quản lý vụ việc đồng thời tăng cường công tác quản lý đối với học sinh, sinh viên, thông tin tới học sinh, sinh viên bằng nhiều kênh khác nhau để chủ động tránh bị dụ dỗ, lôi kéo.

2. An ninh mạng

An ninh mạng là lĩnh vực có nhiệm vụ bảo vệ các thông tin cá nhân của bạn và những hoạt động liên quan đến chiếc máy tính của bạn bằng cách phát hiện, ngăn chặn và ứng phó với các cuộc tấn công từ các hành vi trộm cắp hoặc làm hư hỏng phần cứng, phần mềm hoặc các dữ liệu, cũng như từ sự gián đoạn hoặc chuyển lạc hướng của các dịch vụ được cung cấp.

Ngày nay, chiến tranh thông tin, chiến tranh mạng ngày càng hiện hữu; không gian mạng là môi trường thuận lợi để nhiều quốc gia thực hiện các mưu đồ chính trị, kinh tế, văn hóa; Mỹ, Trung Quốc và nhiều nước tiến hành hoạt động gián điệp mạng quy mô lớn. Hoạt động tấn công mạng không chỉ nhằm vào cơ sở hạ tầng trọng yếu của các nước, nhất là khi xảy ra bất đồng, xung đột về chính trị, mà còn được sử dụng vào mục đích quân sự như tuyên quân, gây chiến tranh tâm lý, chiến tranh thông tin trước khi khai chiến trên thực địa.

Mỹ đánh giá *“Có công nghệ thông tin sẽ có chiến tranh mạng, chiến tranh thông tin; làm chủ công nghệ thông tin sẽ làm chủ cả thế giới, chế tạo vũ khí mạng rẻ hơn rất nhiều so với vũ khí thông thường nhưng khả năng tác chiến tương đương với vũ khí hạt nhân”*. Lầu Năm góc coi không gian mạng là một miền mới trong chiến tranh, có ý nghĩa quan trọng trong các hoạt động quân sự như trên đất liền, trên biển, trên không và trong không gian. *“Trong thế kỷ 21, bit và byte có thể nguy hiểm như bom đạn. Chỉ cần gõ một bàn phím ở một nước này cũng có thể tác động đến thế giới trong chớp mắt”*.

Giám đốc Cơ quan tình báo quân đội Israel cho rằng: *“Không gian mạng mang lại cơ hội kiến tạo sức mạnh mà trước đây chỉ có những cường quốc mới có được. Chiến tranh mạng cực kỳ phù hợp với chiến lược phòng vệ của Israel”*.

Trung Quốc coi không gian mạng là chiến trường thứ năm và là mặt trận tình báo mới. Tướng Daiqing Min, cha đẻ của học thuyết chiến tranh thông tin của Trung Quốc tuyên bố: *“Trung Quốc cần phát triển năng lực chiến tranh thông tin tích hợp, trong đó sử dụng kết hợp các công cụ tác chiến mạng và các vũ khí tác chiến điện tử chống lại các hệ thống thông tin của các đối thủ ngay trong giai đoạn sớm của cuộc xung đột. Chiến tranh thông tin cần được xem là một hình thức chiến tranh nhân dân theo nghĩa đích thực của nó”*.

Hiện nay, tình hình an ninh mạng, tội phạm công nghệ cao trên thế giới và ở Việt Nam diễn biến phức tạp, nổi lên là:

Thứ nhất, sử dụng không gian mạng để tấn công nhằm phá hoại, gây đình trệ hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin, hoạt động của cơ quan, tổ chức và cá nhân. Mục tiêu tấn công là các hệ thống thông tin quan trọng như Chính phủ điện tử; hệ thống điều khiển giao thông đường bộ, đường hàng không, cung cấp điện, nước, điều khiển nông nghiệp công nghệ cao; các sân bay, nhà ga, bến cảng, ngân hàng...

Năng lực bảo đảm an ninh mạng của Việt Nam yếu: Theo thống kê của Hiệp hội An toàn thông tin Việt Nam (VNISA) năm 2015, chỉ số An toàn thông tin của Việt Nam là 46,5 %, xếp hạng 76/196 quốc gia trên thế giới và 17/40 quốc gia ở

khu vực châu Á - Thái Bình Dương; hệ thống văn bản quy phạm pháp luật thiếu đồng bộ, thích ứng; đội ngũ nguồn nhân lực yếu, thiếu.

(Kết quả này được đưa ra dựa trên việc xác định vị trí những địa chỉ IP khởi động các cuộc tấn công. Trong một số trường hợp, các địa chỉ IP được tin tặc sử dụng có thể là địa chỉ các proxy để ẩn đi vị trí thực sự của chúng).

Thứ hai, tấn công vào cơ sở dữ liệu các cơ quan, tổ chức, tập đoàn kinh tế lớn nhằm thu thập, trộm cắp thông tin, dữ liệu.

Thứ ba, tấn công nhằm chiếm quyền điều khiển máy tính, thiết bị số, truy cập bất hợp pháp vào hệ thống công nghệ thông tin của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp chiếm quyền điều khiển từ xa, thay đổi giao diện Website hoặc cơ sở dữ liệu... nhằm mục đích tống tiền hoặc hạ uy tín của các đơn vị này.

Thứ tư, sử dụng không gian mạng để tuyên truyền phá hoại tư tưởng, phá hoại nội bộ, kích động biểu tình, bạo loạn, lật đổ chính quyền. Trên thế giới, cuối năm 2010, đầu năm 2011, từ hình ảnh người thanh niên ở Tunisia tự thiêu để phản đối cảnh sát và những lời kêu gọi biểu tình lan truyền trên mạng xã hội dẫn đến các cuộc biểu tình quy mô lớn và sự sụp đổ của chính quyền Tổng thống Ben Ali. Tại Ai Cập, Tổng thống Mubarak cầm quyền 30 năm đã ra lệnh cắt Internet và sóng điện thoại di động nhưng không kịp ngăn chặn biểu tình và bị lật đổ chỉ sau 18 ngày kể từ lời kêu gọi đầu tiên phát đi trên Facebook.

Thứ năm, lợi dụng kết nối internet để thực hiện tội phạm, nổi lên là lừa đảo chiếm đoạt tài sản thông qua hoạt động kinh doanh đa cấp, thương mại điện tử; gian lận, trộm cắp trong hoạt động thanh toán thẻ và thanh toán điện tử; trộm cắp, mua bán thông tin thẻ tín dụng nhằm chiếm đoạt tài sản; đánh bạc và tổ chức đánh bạc thông qua mạng Internet; trộm cắp tài khoản người dùng mạng xã hội để lừa đảo chiếm đoạt tài sản; truyền bá, phát tán ấn phẩm đồi trụy, tổ chức môi giới mại dâm, phát tán ảnh đồi trụy, hình ảnh riêng tư để làm nhục người khác.

Thứ sáu, tội phạm sử dụng công nghệ cao đang ngày càng gây ra nhưng thiệt hại lớn đối với sự phát triển của mỗi quốc gia và trên toàn thế giới (Trong năm 2016, tội phạm sử dụng công nghệ cao gây thiệt hại cho nền kinh tế toàn cầu 450 tỷ USD). Theo dự báo của trung tâm ứng cứu khẩn cấp máy tính Việt Nam (VNCERT), xu hướng khai thác và tấn công từ các thiết bị IOT như camera, smartTV là một trong 5 xu hướng tấn công mạng trong năm 2017.

Chính vì những lý do trên mà việc ra đời một đạo luật về an ninh mạng là hết sức cần thiết, ngày 12/6, Luật An ninh mạng được Quốc hội biểu quyết thông qua với 423 trong tổng số 466 đại biểu có mặt tán thành (tỷ lệ 86.86%); 15 đại biểu không tán thành; 28 đại biểu không biểu quyết. Ngày 28-6, Văn phòng Chủ tịch nước đã tổ chức họp báo công bố lệnh của Chủ tịch nước về công bố 7 luật trong đó có Luật An ninh mạng.

Luật An ninh mạng vừa được thông qua có những quy định chi tiết về hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên không gian mạng. Tuy nhiên, nhiều đối tượng xấu, phản động đã liên tục tung tin đồn thất

thiệt, bóp méo sự thật, làm nhiễu loạn thông tin khiến nhiều người hiểu sai về mục đích của Luật An ninh mạng.

Luật này gồm bảy chương, 43 điều quy định về hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên không gian mạng; trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

An ninh mạng được định nghĩa là sự bảo đảm hoạt động trên không gian mạng không gây phương hại đến an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Bảo vệ an ninh mạng là phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn, xử lý hành vi xâm phạm trong lĩnh vực này.

Các hành vi bị cấm

Người dùng bị cấm sử dụng không gian mạng để thực hiện các hành vi:

- Tổ chức, hoạt động, cấu kết, xúi giục, mua chuộc, lừa gạt, lôi kéo, đào tạo, huấn luyện người chống nhà nước; xuyên tạc lịch sử, phủ nhận thành tựu cách mạng, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xúc phạm tôn giáo, phân biệt đối xử về giới, phân biệt chủng tộc;....
- Thông tin sai sự thật gây hoang mang trong nhân dân, gây thiệt hại cho các hoạt động kinh tế - xã hội, gây khó khăn cho hoạt động của cơ quan nhà nước hoặc người thi hành công vụ, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân khác.
- Hoạt động mại dâm, tệ nạn xã hội, mua bán người; đăng tải thông tin dâm ô, đồi trụy, tội ác; phá hoại thuần phong, mỹ tục của dân tộc, đạo đức xã hội, sức khỏe cộng đồng,...

Doanh nghiệp nước ngoài phải lưu trữ dữ liệu tại Việt Nam

Doanh nghiệp trong và ngoài nước khi cung cấp dịch vụ trên mạng viễn thông, mạng internet tại Việt Nam phải xác thực thông tin khi người dùng đăng ký tài khoản số; bảo mật thông tin, tài khoản của người dùng. Doanh nghiệp phải cung cấp thông tin người dùng cho lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh mạng thuộc Bộ Công an khi có yêu cầu bằng văn bản để phục vụ điều tra, xử lý hành vi vi phạm pháp luật về an ninh mạng.

Doanh nghiệp trong và ngoài nước có hoạt động thu thập, khai thác, phân tích, xử lý dữ liệu về thông tin cá nhân, dữ liệu về mối quan hệ của người sử dụng dịch vụ, dữ liệu do người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam tạo ra phải lưu trữ dữ liệu này tại Việt Nam trong thời gian theo quy định của Chính phủ. Doanh nghiệp nước ngoài liên quan đến lĩnh vực nêu trên được yêu cầu đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam.

Luật An ninh mạng có hiệu lực từ 1/1/2019.

3. Tội phạm xuyên quốc gia

Tội phạm mua bán người thời gian gần đây diễn biến phức tạp hơn, tính chất, quy mô và thủ đoạn hoạt động phạm tội ngày càng tinh vi, xảo quyệt, có tổ chức

chặt chẽ và xuyên quốc gia. Hàng năm trên thế giới có khoảng 800.000 đến 1 triệu người bị mua bán, trong đó có trên 55% là các bé gái vị thành niên.

Theo đánh giá của Interpol, cứ 10 người di cư vào Châu Âu thì 09 người là nạn nhân của các đường dây mua bán người xuyên quốc gia. Tổ chức y tế thế giới công bố mỗi năm có khoảng gần 10.000 ca ghép nội tạng trái phép có sự tham gia của các tổ chức mua bán người. Liên hợp quốc đánh giá các nước tiểu vùng sông Mê Kông là điểm nóng về tội phạm mua bán người.

Tội phạm mua bán người có một số dạng: Lừa bán phụ nữ ra nước ngoài để làm vợ, cưỡng bức lao động, mại dâm; lừa bán trẻ em, nam giới để cưỡng bức lao động; mua bán nội tạng, trẻ sơ sinh.

4. Tội phạm ma túy

Theo UNODC, hiện có khoảng **32,4 triệu** người sử dụng các chất ma túy, chiếm 0,7% dân số là người trưởng thành. Sản lượng thuốc phiện toàn cầu lên đến **7.554 tấn** - mức cao thứ hai kể từ cuối năm 1930. Hoạt động buôn lậu ma túy từ khu vực tam giác vàng, lưỡi liềm vàng đến các nơi trên thế giới diễn biến hết sức phức tạp.

Tại Việt Nam, hoạt động của tội phạm ma túy tại các địa bàn giáp biên giới với Trung Quốc, Lào diễn biến phức tạp. Tại Sơn La, xuất hiện các toán, nhóm đối tượng người Lào trang bị vũ khí, đi bộ xuyên rừng, vận chuyển ma túy số lượng lớn vào nội địa, hoạt động hết sức mạnh mẽ, sẵn sàng chống trả lực lượng chức năng khi bị phát hiện, truy bắt.

(Tháng 8/2016, Công an Sơn La phát hiện 10 đối tượng có vũ trang vận chuyển ma túy từ Lào, khi bị phát hiện chúng dùng súng chống trả quyết liệt, sau khi lực lượng Công an trấn áp đã bỏ chạy sang bên kia biên giới, bỏ lại 20 bánh heroin, 01 khẩu súng; Công an tỉnh Quảng Ninh triệt phá đường dây mua bán, vận chuyển ma túy từ Lào vào Việt Nam và đưa sang Trung Quốc tiêu thụ, bắt 08 đối tượng, trong đó 05 quốc tịch Lào, thu 260 bánh heroin, 1 khẩu súng, 100 viên đạn).

Xu hướng ma túy tổng hợp đang gia tăng đáng báo động, nguồn cung chủ yếu từ TQ, được “phân phối” tại hầu hết các địa phương trong cả nước. Các đối tượng sử dụng loại ma túy này không kiểm soát được hành vi, một số gây ra các vụ thảm sát hết sức dã man (Vụ Quảng Ninh).

Mới nhất là vụ tấn công hai đối tượng bị truy nã ở Sơn La: Tháng 7 năm 2015, Công an tỉnh Sơn La đã xác lập chuyên án truy bắt 2 đối tượng truy nã đặc biệt nguy hiểm này.

Quá trình đấu tranh, lực lượng công an đã kiên trì vận động, thuyết phục đối tượng ra đầu thú để hưởng sự khoan hồng của pháp luật. Tuy nhiên, những đối tượng trên đã không chấp hành mà còn thách thức, chuẩn bị các phương tiện, vũ khí để chống đối, tuyên bố tử thù với lực lượng công an. Đầu tháng 4/2018, được sự đồng ý của lãnh đạo Bộ Công an, Công an tỉnh Sơn La đã lên kế hoạch phối hợp cùng các đơn vị nghiệp vụ Bộ Công an triệt phá tụ điểm nơi 2 đối tượng truy nã đặc biệt cố thủ.

Ngày 27 đến 28/6, hàng trăm cán bộ, chiến sĩ của Bộ Công an và Công an tỉnh Sơn La đã tổ chức bao vây, tấn công vào 2 địa điểm là nơi ẩn náu của 2 đối tượng Tuấn và Thuận tại bản Lũng Xá, bản Tà Dê, xã Lóng Luông, huyện Vân Hồ. Mặc dù lực lượng Công an đã kiên trì kêu gọi đối tượng ra hàng nhưng các đối tượng đã cùng đồng bọn sử dụng vũ khí quân dụng chống trả quyết liệt, buộc lực lượng Công an phải nổ súng.

Đối tượng Nguyễn Văn Thuận bị tiêu diệt tại chỗ, một đối tượng ra đầu hàng. Tại nhà đối tượng Thuận, lực lượng công an đã thu giữ 4 súng quân dụng, 3 lựu đạn, hơn 400 viên đạn các loại và một số tang vật khác.

Tại nhà của Nguyễn Thanh Tuấn, các đối tượng bắn trả quyết liệt. 2 đối tượng bị bắt sống. Tuấn và một số đối tượng khác cố thủ, chống trả quyết liệt buộc lực lượng công an phải dùng hỏa lực mạnh khống chế.

Đến chiều ngày 29/6, Ban chuyên án đã điều động hơn 100 cán bộ chiến sĩ, nhiều xe bọc thép, xe rà phá bom mìn đến hiện trường. Bước đầu khám nghiệm, cơ quan chức năng đã phát hiện 3 tử thi, rất nhiều súng, đạn, lựu đạn các loại.

5. Khủng bố

Những năm gần đây xảy ra rất nghiêm trọng, hành vi ngày càng tàn bạo, gây thiệt hại nặng nề đến con người, tài sản, đe dọa nghiêm trọng an ninh quốc gia và cộng đồng quốc tế (từ năm 2010 đến nay, thế giới xảy ra **5.989 vụ**, làm chết khoảng **54.000 người**, bị thương **80.900 người**; so với năm 2010, đến năm 2015 tăng 143%, đến 2016 tăng 195%, đến 9 tháng đầu năm 2017 tăng 213%). Các đối tượng khủng bố có ở **162 quốc gia**; mục tiêu chính là tấn công vào các cơ quan chính phủ, quân sự, ngoại giao, sân bay.

Từ đầu năm 2017 đến nay, khu vực Đông Nam Á nổi lên trở thành “điểm nóng” khủng bố, gia tăng cả về số vụ và tính chất nguy hiểm (xảy ra trên 40 vụ khủng bố, làm 150 người chết, hàng trăm người bị thương). Philippines, Malaysia, Indonesia, Thái Lan, Singapore ban bố mức cảnh báo khủng bố cao nhất; tăng cường hợp tác an ninh, tình báo nhằm đối phó với nguy cơ tấn công khủng bố liên quan IS. Vấn đề chống khủng bố là một trong 3 chủ đề chính tại các phiên thảo luận chính thức và bên lề Đối thoại Shangri - La.

Trong nước, hoạt động khủng bố, phá hoại mạnh động hết sức nguy hiểm, đã trở thành nguy cơ đe dọa an ninh quốc gia.

6. Bạo lực học đường

(6) Bạo Lực học đường

Trong thời gian gần đây, dư luận không khỏi có những bức xúc trước những cảnh bạo lực diễn ra trong môi trường giáo dục. Tại Việt Nam, số liệu được Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) đưa ra gần đây nhất, trong một năm học, toàn quốc xảy ra gần 1.600 vụ việc học sinh đánh nhau ở trong và ngoài trường học (khoảng 5 vụ/ngày). Cũng theo thống kê của Bộ GD-ĐT, cứ khoảng trên 5.200 học sinh (HS) thì có một vụ đánh nhau; cứ hơn 11.000 HS thì có một em bị buộc thôi học vì đánh nhau; cứ 9 trường thì có một trường có học sinh đánh nhau. Đáng lo ngại hơn, theo thống kê của Bộ Công An *mỗi tháng có hơn 1.000 thanh thiếu niên phạm*

tội. Trước kia: tội phạm giết người trong độ tuổi từ 30 đến dưới 45 chiếm số lượng cao nhất. Bây giờ giảm còn 34% so với 41% của độ tuổi 18 đến dưới 30 (độ tuổi từ 14 đến dưới 18 chiếm đến 17%).

Bạo lực học đường trở thành quan tâm của nhiều gia đình, nhà trường, nỗi trăn trở của toàn xã hội. Trong khuôn khổ của bài viết này, gia sư hà nội chúng tôi xin đề cập tới nguyên nhân của bạo lực học đường của học sinh THCS và những việc phụ huynh nên làm để giảm tình trạng bạo lực học đường của con mình.

Bạo lực học đường là một biểu hiện cụ thể của hành vi hung tính, trong đó hành vi hung tính được hiểu là hành vi mang tính thù địch, có liên quan đến cảm giác tuyệt vọng và hẫng hụt, được biểu hiện rõ ràng bằng cường độ biểu đạt lời nói (đe dọa, chỉ trích, vu khống), hành vi (lãng nhục đánh đập) và thái độ (ánh mắt thù địch).

Nguyên nhân xã hội: sự bức xúc của cá nhân khi không nhận được điều mà cá nhân muốn và những điều mà cá nhân kỳ vọng nhưng không đạt được; sự khiêu khích của một cá nhân khi cố ý khơi dậy cảm xúc hung tính nơi người khác bằng những hành vi hay thái độ xấu; những cử chỉ và nhận xét mang nội dung hạ nhục. Đặc biệt là đối với học sinh THCS với sự thay đổi nhanh mạnh về mặt thể chất nhưng không cân đối do đó trong tâm lí có những nét bất ổn, đôi lúc là bốc đồng và không kiểm soát được hành vi bản thân.

Tác động của văn hóa: truyền thông đại chúng (phim ảnh bạo lực, ...), game hành động. Đây là một trong những nguyên nhân có ảnh hưởng tương đối lớn tới hành vi bạo lực của học sinh trung học cơ sở.

Do hành vi lây lan của học sinh, vì học sinh lứa tuổi THCS rất quan trọng tình bạn và quan hệ bạn bè chi phối rất nhiều tới sự phát triển nhân cách ở lứa tuổi này. Do đó khi trẻ chơi với nhóm bạn có hành vi bạo lực thì trẻ cũng có hành vi bạo lực theo và đôi khi hành vi bạo lực đó được trẻ coi là hành vi tốt để bảo vệ bạn mình. Nói như thế có nghĩa là đôi khi trẻ không nhận thức được hoặc có nhận thức sai lệch về động cơ của hành động dẫn tới những hành vi sai lệch.

II. TÌNH HÌNH TỘI PHẠM SỬ DỤNG CÔNG NGHỆ CAO

Sự phát triển của khoa học công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin và mạng viễn thông, nền tảng của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, chủ yếu dựa trên sự kết nối các hệ thống mạng - vật lý và khả năng điều khiển các đối tượng vật lý với ba nền tảng công nghệ cốt lõi là trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Bigdata), thế giới vạn vật kết nối Internet (IoT) đã xóa nhòa ranh giới địa lý quốc gia, sự khác biệt về dân tộc, ngôn ngữ, văn hóa, làm thay đổi nhiều mối quan hệ xã hội, kinh tế truyền thống. Một mặt chúng ta được hưởng những lợi ích to lớn như tự động hóa, tốc độ truyền tải thông tin, nhưng mặt khác phải đối mặt với các mối đe dọa toàn cầu về an ninh an toàn mạng. Tội phạm đã khai thác triệt để sự tiện lợi, tính di động và tính ẩn danh của thiết bị công nghệ và không gian mạng để hoạt động phạm tội. Năm 2017, theo báo cáo của Công ty an ninh mạng Norton, ước tính các tin tặc đã lấy cắp khoảng 130 tỷ Bảng từ người dùng công nghệ và tổng số nạn nhân của tội phạm mạng lên đến 978 triệu người trên khắp thế giới. Tại khu

vực Châu Á Thái Bình Dương, tội phạm công nghệ cao cũng được xác định đang dần trở thành một trong 5 rủi ro chính cho các hoạt động kinh doanh tại khu vực khi ước tính các cuộc tấn công mạng đã làm thiệt hại khoảng 81 tỷ USD trong năm 2017 cho các doanh nghiệp hoạt động trong khu vực.

1. Tội phạm sử dụng công nghệ cao xâm phạm ANQG

Các thế lực thù địch và phản động thường xuyên lợi dụng công nghệ thông tin và mạng viễn thông để xuyên tạc, chống phá đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Chúng lợi dụng triệt để đặc tính lan tỏa nhanh của môi trường mạng internet thiết lập hệ thống hàng nghìn trang web, blog và mạng xã hội cho mục đích tuyên truyền phá hoại tư tưởng, đồng hóa văn hóa. Nhiều tổ chức phản động đã đầu tư lớn về tài chính, có đội ngũ kỹ thuật, chuyên gia về bảo mật riêng và sử dụng máy chủ ở nước ngoài. Chúng kết hợp nhiều thủ đoạn tinh vi, như khai thác các tính năng cá nhân hóa và tính năng tương tác của mạng xã hội, tán phát đồng loạt qua hàng nghìn địa chỉ email, thiết lập đài phát thanh, các diễn đàn, phòng hội họp trên mạng internet, xây dựng các phần mềm chuyên dụng cho thiết bị di động thông minh, pha trộn thông tin thật giả lẫn lộn, đăng lại thông tin, một trang web liên kết đến nhiều trang web khác, núp dưới các kiến nghị mang tính xây dựng, ôn hòa, “tác động cùng chiều” hay phản biện xã hội để ngụy tạo dư luận gây áp lực với chính quyền, tổ chức các cuộc thi có thưởng mang nội dung phá hoại tư tưởng... các đối tượng cũng lợi dụng sơ hở trong quản lý Nhà nước, nhất là đối với các trang mạng tên miền quốc gia, các trang mạng trong nước có lượng truy cập lớn và thuê bao di động trả trước để tán phát nội dung phản động. Thêm vào đó, sự bùng nổ của tin tức giả mạo (tin bịa đặt, sai sự thật) tràn lan trên mạng xã hội còn tiềm ẩn nguy cơ gây bất ổn xã hội. Số liệu thống kê từ chương trình đánh giá an ninh mạng của Bkav cho thấy, 63% người dùng Việt Nam thường xuyên đọc được tin tức giả mạo trên Facebook (trong đó 40% là nạn nhân hằng ngày). Không chỉ khiến người đọc hoang mang, tin tức giả mạo còn tiềm ẩn nguy cơ gây bất ổn xã hội khi kẻ xấu cố tình đưa tin sai sự thật liên quan đến tình hình kinh tế, chính trị của đất nước.

Trên nhiều diễn đàn mạng xã hội, các đối tượng lợi dụng sự quan tâm đặc biệt của dư luận về các sự kiện chính trị, kinh tế lớn của đất nước, như vấn đề biển Đông, sự cố môi trường tại miền Trung... để tuyên truyền, lôi kéo, kích động người dân biểu tình, chống đối, gây ảnh hưởng đến tình hình an ninh, trật tự của đất nước. Không những thế, hoạt động sử dụng không gian mạng chống Đảng, Nhà nước của đối phương, tổ chức quốc tế cũng diễn ra quyết liệt. Trung Quốc sử dụng 36 trang/công thông tin điện tử trọng điểm để đăng tải các bài viết bóp méo, xuyên tạc sự thật về vấn đề chủ quyền biển Đông, mở rộng mạng lưới tuyên truyền “ẩn thân” gồm 33 đài phát thanh trên 14 quốc gia hoạt động dưới bình phong là các công ty để che giấu cơ quan chủ quản là Đài phát thanh quốc tế TQ (CRI). Mỹ tiếp tục lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền, tự do báo chí, Internet để can thiệp nội bộ, gây áp lực với Việt Nam, tiếp tay cho các tổ chức phản động lưu vong người Việt. Các hãng thông tấn, báo chí có xu hướng chống Việt Nam như BBC, RFA,

VOA, AFP... thường xuyên lợi dụng những vấn đề nhạy cảm về chính trị của Việt Nam để phồng vắn số đối tượng chống đối trong nước, từ đó đăng tải thông tin, bài viết trên mạng, phân tích, bình luận tiêu cực, sai lệch tình hình kinh tế, chính trị, dân chủ, nhân quyền. Bên cạnh đó, việc các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ trong nước có kết nối Internet đi quốc tế (Viettel, VTC, SPT, NetNam, CMC) thỏa thuận trao đổi lưu lượng trực tiếp (peering) với doanh nghiệp nước ngoài, trao đổi bằng thông giữa hai bên mà không đặt máy chủ ở trong nước đã gây nhiều khó khăn cho công tác quản lý nhà nước về an ninh trên lĩnh vực viễn thông, Internet, không đặt được tường lửa, không thể ngăn chặn thông tin có nội dung chống Đảng, Nhà nước trên mạng.

2. Tội phạm sử dụng công nghệ cao xâm phạm TTATXH

Các loại tội phạm truyền thống ngày càng có xu hướng cấu kết với tội phạm SDCNC để thực hiện hành vi phạm tội gây thiệt hại nghiêm trọng và ngày càng khó khăn cho công tác phát hiện điều tra khám phá. Cụ thể:

Trong lĩnh vực an ninh, an toàn mạng, Năm 2017, tình hình an ninh mạng ở Việt Nam có nhiều diễn biến phức tạp. Theo thống kê, Việt Nam vẫn là một trong số các quốc gia phải đối mặt nhiều nhất với mã độc. Việt Nam đứng số 1 thế giới về tỷ lệ lây nhiễm mã độc qua thiết bị lưu trữ ngoài (USB, thẻ nhớ, ổ cứng di động) với tỷ lệ 70,83%; 39,95% người dùng phải đối mặt với mã độc từ không gian mạng. Theo các chuyên gia bảo mật nhận định, mã độc mã hóa dữ liệu tống tiền (Ransomware) là một xu hướng chính của mã độc trong năm 2017. Khi bị nhiễm mã độc, ransomware mã hóa các tập tin, sau đó đối tượng yêu cầu bị hại trả tiền chuộc rồi mới cung cấp mật khẩu giải mã dữ liệu. Ransomware hiện đang là mối đe dọa nghiêm trọng, nó có thể khóa các tập tin hệ thống, từ một máy bị nhiễm có thể lây nhiễm sang toàn bộ hệ thống, nó cũng có thể xuất hiện trên điện thoại và máy tính bảng thông qua những tin nhắn, email hoặc ứng dụng độc hại, gây ra những hậu quả nghiêm trọng cho cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp. Thêm vào đó, tháng 5/2017, mã độc mã hóa tống tiền WannaCry đã lây nhiễm hơn 1900 máy tính của Việt Nam. Tới tháng 9/2017, theo thống kê còn hơn 300.000 thiết bị IoT ở Việt Nam vẫn bị nhiễm mã độc Mirai và chưa được khắc phục (Mã độc Mirai tấn công hơn 10 triệu thiết bị IoT của 164 nước trên thế giới).

Tình trạng hệ thống cơ sở dữ liệu quan trọng bị tấn công lấy cắp qua việc sử dụng Teamviewer (phần mềm điều khiển máy tính từ xa qua mạng internet) và xâm nhập thiết bị đặt mật khẩu mặc định đơn giản như: abc123, 123456..., hoặc không thay đổi mật khẩu mặc định có xu hướng gia tăng. Năm 2016, C50 đã làm rõ nhiều vụ, việc, điển hình như vụ Lê Phước Hoàng Hải trú tại TP.HCM, đối tượng đã tấn công chiếm đoạt quyền điều khiển, đánh cắp nhiều dữ liệu quan trọng của sân bay của Úc và nhiều doanh nghiệp, cơ quan viễn thông, điện lực, ngân hàng, báo điện tử trong và ngoài nước.

Hoạt động kinh doanh đa cấp biến tướng đã bị các đối tượng xấu lợi dụng nhằm lừa đảo chiếm đoạt tài sản tiếp tục diễn biến phức tạp. Các hệ thống giao dịch này đang có xu hướng nở rộ ở các tỉnh trong cả nước, nhất là các tỉnh vùng

sâu, vùng xa, nơi trình độ nhận thức của người dân còn nhiều hạn chế, đặc biệt tâm lý muốn “giàu nhanh nhưng dễ dàng”. Để thực hiện hoạt động lừa đảo, các công ty kinh doanh đa cấp trá hình luôn thể hiện độ hoành tráng, tạo lòng tin, tuyên truyền, lôi kéo người tham gia, như lựa chọn những khách sạn sang trọng như Marriott, Melia, Hilton... để tổ chức hội thảo, sơ kết, tổng kết, vinh danh khách hàng, thậm chí còn mời những cán bộ lãnh đạo cao cấp công tác trong các cơ quan công quyền tham dự, mời các phóng viên các tờ báo có tên tuổi đến dự viết bài, cuối buổi còn tặng quà, dự tiệc chiêu đãi. Lợi dụng lòng tham, chúng đã lôi kéo được nhiều khách hàng tham gia đầu tư, hứa trả lợi nhuận, hoa hồng lớn lên hàng trăm % so với các khoản đầu tư ban đầu. Tuy nhiên, họ không thực hiện kinh doanh hoặc kinh doanh những mặt hàng sinh lời không cao, nên không thể tạo ra lợi nhuận như cam kết. Do vậy, tiền hưởng lợi của người tham gia chủ yếu là từ tiền của khách hàng nộp khi tham gia vào mạng lưới, lấy của khách hàng góp sau trả cho người nộp trước, cho đến khi không còn khả năng thanh toán, hoặc đã gom được số tiền lớn chủ các trang web đa cấp trá hình này sẽ cho ngừng hoạt động và bỏ trốn. Một số đối tượng còn núp bóng dạng Câu lạc bộ từ thiện, nhân đạo, xóa đói giảm nghèo... để lừa đảo.

Trong lĩnh vực thương mại điện tử, tình trạng lừa đảo chiếm đoạt tài sản qua mạng Internet, mạng viễn thông diễn biến phức tạp. Hiện nay, hoạt động lừa đảo dưới hình thức kinh doanh sản vàng trái phép, huy động vốn diễn ra rất công khai, phức tạp tại nhiều tỉnh, thành phố. Nhiều vụ việc chỉ trong thời gian ngắn khi phát hiện đã gây thiệt hại hàng trăm tỷ đồng. Lừa đảo chiếm đoạt tài sản qua mạng Internet xảy ra với nhiều phương thức, thủ đoạn mới, nổi lên là: (1) Người nước ngoài cấu kết với đối tượng trong nước gọi điện giả danh công an, viện kiểm sát để lừa đảo, yêu cầu nạn nhân chuyển tiền vào tài khoản ngân hàng để phục vụ công tác điều tra rồi chiếm đoạt; (2) Thiết kế các Website thương mại điện tử để kinh doanh, buôn bán nhằm chiếm đoạt tài sản như: rao bán hàng hóa giảm giá và gửi hàng kém chất lượng hoặc hàng lậu, hàng cấm nhằm chiếm đoạt tiền chệnh lệnh. Nhiều đối tượng còn làm giả website, giả mạo thông tin khuyến mại dưới nhiều hình thức của các nhà mạng viễn thông để dụ dỗ, lôi kéo người sử dụng nạp thẻ vào để chiếm đoạt; (3) Tạo ra các diễn đàn trên mạng xã hội nhằm thu hút nạn nhân tham gia rồi phát tán các nội dung lừa đảo, nhắn tin thông báo trúng thưởng, sau đó yêu cầu nạp tiền lệ phí nhận thưởng để chiếm đoạt; chiếm quyền sử dụng các tài khoản trên trang mạng xã hội facebook hoặc tạo lập tài khoản có giao diện giống tài khoản người thân của người bị hại để lừa đảo chiếm đoạt; (4) sử dụng mạng internet để đăng tin cho thuê nhà đất ảo, yêu cầu đặt cọc tiền rồi chiếm đoạt, điển hình là vụ Phạm Văn Toàn đăng tin cho thuê nhà đất ảo tại Hà Nội lừa đảo chiếm đoạt tiền đặt cọc của khách hàng; (5) Giả mạo người nước ngoài kết bạn làm quen, gửi quà, sau đó giả làm nhân viên hải quan yêu cầu nộp phí để chiếm đoạt; (6) lập tài khoản email giống email đối tác kinh doanh của các công ty, doanh nghiệp gửi đề nghị chuyển tiền theo hợp đồng kinh doanh nhưng thay đổi tài khoản thụ hưởng rồi chiếm đoạt. Bên cạnh đó, tiếp diễn các hình thức lừa đảo chiếm đoạt tài sản khác qua hoạt

động thương mại điện tử như rao bán tiền giả, các loại bằng cấp giả, bán hàng qua mạng nhưng gửi hàng kém chất lượng, không rõ xuất xứ, không đúng như thỏa thuận để chiếm đoạt tiền của các khách hàng; xâm nhập, chiếm đoạt tài khoản email của doanh nghiệp, thay đổi thông tin người nhận tiền để chiếm đoạt tiền do đối tác của doanh nghiệp gửi.

Trong lĩnh vực thanh toán thẻ, thanh toán điện tử: Tình hình trộm cắp, mua bán, trao đổi, sử dụng trái phép thông tin thẻ tín dụng để đặt vé máy bay, mua bán các loại hàng hóa có giá trị cao hoặc thanh toán không diễn ra rất phức tạp. . .

Trong lĩnh vực viễn thông, tình trạng phát tán thư rác, tin nhắn rác có nội dung quảng cáo, lừa đảo, tuyên truyền văn hóa phẩm đồi trụy, đánh bạc... ngày càng gia tăng gây bức xúc cho người sử dụng thuê bao di động, hòm thư điện tử. Tình trạng trộm cắp cước viễn thông quốc tế cũng gây những thiệt hại lớn về kinh tế đối với các doanh nghiệp hoạt động trên lĩnh vực này. Các đối tượng thiết lập hệ thống đường truyền viễn thông từ nước ngoài về Việt Nam, chuyển cuộc gọi quốc tế thành cuộc gọi nội hạt trên nền Internet (VoIP) để chiếm hưởng trái phép.

Trong lĩnh vực, bản quyền phần mềm máy tính, theo báo cáo của Liên minh phần mềm BSA năm 2016, tỉ lệ vi phạm bản quyền phần mềm tại Việt Nam là 78%. Tuy có giảm so với năm 2014 là 81% nhưng vẫn ở mức cao so với khu vực và trên thế giới, trong đó đáng chú ý nhất là tình trạng vi phạm bản quyền hệ điều hành máy tính Microsoft Windows, bộ công cụ soạn thảo văn bản Microsoft Office các phiên bản. Tình trạng vi phạm bản quyền các phần mềm hỗ trợ công việc chuyên dụng, phần mềm tiện ích cũng diễn ra rất phổ biến. Trong số phần mềm vi phạm đã phát hiện qua công tác thanh tra, kiểm tra tại nhiều doanh nghiệp, cho thấy nhiều phần mềm chuyên dụng như các phần mềm thiết kế, đồ họa, tính toán ... có giá trị hàng tỷ đồng đã bị phá mã và sử dụng bất hợp pháp gây thiệt hại lớn cho các đơn vị chủ sở hữu.

Đối với bản quyền phim ảnh, nhạc số, hiện nay, có khoảng 70 trang web chiếu phim trực tuyến và hàng trăm website nghe nhạc trực tuyến. Các website xem phim trực tuyến đều cho xem và tải phim với nhiều chất lượng khác nhau từ các định dạng thông thường đến chất lượng cao (HD và FHD). Thẻ loại phim được trình chiếu trên các website này đa dạng, từ phim bộ, phim lẻ, đến các phim đang chiếu rạp từ các quốc gia Việt Nam, Mỹ, Hàn Quốc, Trung Quốc và nhiều quốc gia khác. Số lượng phim được cập nhật thường xuyên, kể cả những phim vừa mới phát hành và đang công chiếu tại rạp. Một số website lớn còn có các đội cộng tác viên dịch phụ đề nên khi phim vừa công chiếu thì chỉ một thời gian ngắn sau đã được phát trên website. Do có đa dạng phim nên đã thu hút được một lượng đông đảo người xem.

Tình hình vi phạm bản quyền trò chơi điện tử trực tuyến, trong lĩnh vực game trực tuyến, tình hình vi phạm bản quyền diễn ra phổ biến và có phần công khai hơn. Từ năm 2010, Nhà nước siết chặt việc quản lý và cấp phép game online đã khiến cho game lậu phát triển bùng nổ. Đối với các game đã được cấp phép và phát hành tại Việt Nam có nhiều người chơi, nhiều cá nhân, tổ chức bằng nhiều cách đã

chiếm đoạt được mã nguồn trò chơi, tiến hành bê khóa và cài đặt trên hệ thống máy chủ (Server) trái phép để thu lợi bất chính. Ngoài ra các đối tượng tổ chức còn lập các máy chủ game lậu đặt ở nước ngoài để thu hút người chơi... Các tựa game không được cấp phép tại Việt Nam, nhiều công ty tổ chức nước ngoài đã cài đặt hệ thống tại nước ngoài và cung cấp dịch vụ cho khách hàng tại Việt Nam. Đáng chú ý, các doanh nghiệp này lại được tiếp tay bởi các công ty dịch vụ thanh toán tại Việt Nam. Thực tiễn cho thấy, game lậu đến từ các nhà phát hành quốc tế xâm nhập vào Việt Nam hầu hết đều là các phiên bản được Việt hóa, đặt máy chủ ở nước ngoài và thu tiền người chơi thông qua thẻ cào điện thoại của các nhà mạng hoặc thẻ quốc tế visa, master.

Tình hình tội phạm có sử dụng công nghệ cao khác cũng diễn ra phức tạp. Các đối tượng sử dụng mạng Internet tổ chức đánh bạc và đánh bạc, nhất là cá độ bóng đá, diễn ra công khai, dưới nhiều hình thức khác nhau. Các Website chuyên tổ chức đánh bạc, cá độ như <http://www.sbobet.com>; <http://ibet888.net>; <http://www.135bet.com>... thường đặt máy chủ tại nước ngoài và cấu kết với người Việt Nam hình thành các đường dây đánh bạc, cá độ có quy mô lớn và tổ chức thành nhiều tầng, nấc rất chặt chẽ. Số lượng con bạc lên đến hàng trăm nghìn người với số tiền đánh bạc ước tính hàng triệu USD mỗi ngày. Các ổ nhóm đối tượng thường thuê đường truyền Internet cáp quang tốc độ cao tại Việt Nam, thiết lập mạng ảo (VPN) được mã hóa phức tạp kết nối với các website chuyên tổ chức cá độ, đánh bạc cho người Việt Nam và nước ngoài. Số lượng người chơi lên đến hàng trăm nghìn người, tổng số tiền chơi lên đến hàng chục ngàn tỷ đồng, trong đó phần lớn số tiền chơi bị chuyển ra “nhà cái” nước ngoài. Các hoạt động phát tán, truyền bá trên mạng Internet các ấn phẩm đồi trụy, khiêu dâm cũng diễn ra phức tạp, ảnh hưởng đến ANTT của xã hội. Các đối tượng trong nước xây dựng nhiều Website, diễn đàn có quy mô lớn chuyên phát tán, chia sẻ các loại phim ảnh có nội dung đồi trụy, khiêu dâm, thu hút hàng trăm nghìn lượt người truy cập nhưng hầu hết máy chủ đặt tại nước ngoài gây khó khăn cho công tác đấu tranh. Tại các Website này còn tiềm ẩn nguy cơ phát tán nhiều loại virus, phần mềm gián điệp đối với người truy cập.

III. MỘT SỐ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM

Từ các vấn đề về an ninh chính trị, an ninh mạng, đặc biệt là vấn đề tội phạm sử dụng công nghệ cao đã trở thành thách thức toàn cầu không ngoại trừ quốc gia nào. Các đường dây, ổ nhóm tội phạm sử dụng công nghệ cao có sự cấu kết chặt chẽ giữa các đối tượng trong và ngoài nước sẽ tiếp tục được hình thành với quy mô, tính chất ngày càng phức tạp. Vì vậy, cuộc đấu tranh trong lĩnh vực này đòi hỏi phải có sự nỗ lực chung của các nước trong khu vực và trên thế giới và cần một giải pháp tổng thể, từ việc ban hành và thực thi chính sách, pháp luật của cơ quan QLNN, sự sáng tạo chủ động bảo đảm an ninh mạng của các doanh nghiệp đến ý thức cảnh giác tự bảo vệ mình của mỗi người sử dụng Internet. Để chủ động đấu tranh với các loại tội phạm có nguy cơ tiềm ẩn ảnh hưởng đến các ngành, các cấp đặc biệt là đội ngũ giáo viên trong các nhà trường là những người trực tiếp đứng

lớp hướng dẫn cho học sinh, sinh viên cách thức phòng tránh các loại tội phạm tội phạm, trong thời gian tới, cùng với quá trình hội nhập quốc tế, bên cạnh những mặt thuận lợi, điều kiện, cơ hội để phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, chúng ta tiếp tục phải đối mặt với nhiều thách thức, khó khăn lớn. Các tổ chức phản động lưu vong và nhen nhóm phản động trong nước tăng cường móc nối "trong - ngoài", triệt để lợi dụng Internet để tán phát tài liệu phản động, kích động HSSV tập trung biểu tình trước các sự kiện chính trị diễn ra trong và ngoài nước cũng như việc hình thành các hội, nhóm tự phát, thậm chí các tổ chức chính trị đối lập. Các tổ chức tôn giáo trong và ngoài nước tiếp tục dùng lợi ích vật chất lôi kéo, phát triển tín đồ, củng cố và phát triển hoạt động của các hội đoàn trong HSSV. Mặt trái của hội nhập cùng các vấn đề xã hội phát sinh tiếp tục tác động tiêu cực đối với một bộ phận giáo viên và HSSV, là điều kiện phát sinh tội phạm, tệ nạn xã hội trong đó đối tượng học sinh, sinh viên rất dễ bị tác động. Tất cả các vấn đề trên đòi hỏi công tác phối hợp đảm bảo an ninh, trật tự, phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội trong trường học cần có những chuyển biến mới.

Nhằm tiếp tục giữ vững sự ổn định về chính trị, đảm bảo an ninh, trật tự trong các nhà trường, kiềm chế, đẩy lùi tội phạm, tệ nạn xã hội trong cán bộ, nhà giáo và học sinh, sinh viên, phải thực hiện giải pháp trọng tâm sau đây:

Một là: Chủ động phối hợp với cơ quan công an và các cơ quan chức năng ở địa phương để có phương án, kế hoạch cụ thể nhằm tăng cường giáo dục, định hướng, nắm bắt về tư tưởng chính trị, nâng cao ý thức cảnh giác của người học và cán bộ, nhà giáo đối với âm mưu và hoạt động chống phá Việt Nam của các thế lực thù địch. Tuyên truyền, giáo dục, quản lý để người học không bị kích động, lôi kéo tham gia tụ tập đông người trái với quy định của pháp luật.

Hai là: Có kế hoạch cụ thể và chủ động phối hợp với chính quyền địa phương, các tổ chức đoàn thể và gia đình người học, đặc biệt là cơ quan công an trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự, phòng chống tội phạm, tệ nạn xã hội. Định kỳ phối hợp với công an địa phương tổ chức giao ban, kiểm tra nắm tình hình, bàn biện pháp quản lý người học ở ngoại trú.

Ba là: Phối hợp chặt chẽ với gia đình người học, công an địa phương và các cơ quan chức năng để có biện pháp phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn những tác động tiêu cực trong việc sử dụng dịch vụ internet, trò chơi điện tử, điện thoại di động,... đối với người học. Chủ động kiến nghị với chính quyền địa phương có biện pháp kiểm tra, giám sát, giải toả các hàng quán, dịch vụ xung quanh trường học, ký túc xá nếu có biểu hiện phức tạp về an ninh, trật tự, hoạt động vi phạm pháp luật.

Bốn là: Đảm bảo nội dung, đổi mới phương pháp giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đối với người học trong các môn học chính khoá và hoạt động ngoại khoá. Chú trọng công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đối với người học, cán bộ, nhà giáo.

Năm là: Thực hiện nghiêm túc các quy định có liên quan đến vấn đề hội nhập, hợp tác quốc tế về giáo dục và đào tạo, tiếp nhận, sử dụng viện trợ, học bổng của cá nhân, tổ chức nước ngoài; chủ động cung cấp cho cơ quan công an thông

tin, tình hình hoạt động liên quan đến yếu tố nước ngoài để phối hợp trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự.

Sáu là: Phát huy hiệu quả vai trò của các tổ chức đoàn thể trong nhà trường, các hoạt động tự quản của người học trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự nhà trường.

Bảy là: Thường xuyên kiện toàn để duy trì hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo, lực lượng chuyên trách công tác bảo vệ an ninh, trật tự và đơn vị phụ trách công tác học sinh, sinh viên. Đầu tư nhân lực, kinh phí, trang thiết bị cần thiết để các lực lượng này hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Tám là: Hiệu trưởng nhà trường định kỳ chủ trì tổ chức đối thoại với người học và cán bộ, nhà giáo để phát hiện, đề xuất với cấp trên hoặc giải quyết theo thẩm quyền nguyện vọng chính đáng của người học và cán bộ, nhà giáo; xử lý kịp thời biểu hiện gây mất an ninh nội bộ, tham nhũng, lãng phí, quan liêu, mất đoàn kết, khiếu kiện tập thể, vượt cấp.

MỤC LỤC

TT	Nội dung	Trang
1	Thông tư số: 01 /2017/TT-BGDĐT về việc Hướng dẫn giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường tiểu học, trung học cơ sở	1
2	Một số vấn đề chung về dạy học lồng ghép kiến thức Giáo dục Quốc phòng và An ninh qua nội dung môn học trong chương trình Tiểu học và THCS	17
3	Giáo án: Tiếng Việt T1 Lớp 4 Giáo viên: Nguyễn Thị Lý	23
4	Giáo án: Môn Ngữ văn lớp 9 Giáo viên: Trịnh Ngọc Ánh	29
5	Những vấn đề an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội liên quan đến công tác giáo dục trong trường tiểu học, trung học cơ sở	40

0
2
4

6
8
10

12
14
16